

دیدکام

مقالات و مصاحبه هایی از داود توران، تایماز اورمولو، بابک چلبیانی

- ویژه نامه نشریه دیرنیش سسی -

ارکان رسمی تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان جنوبی

آنتونی گیدنز - چنوبن: داود توران

اوچونجو يول

اون سؤز

1970 لى ايلردن سونلارينا قده ر صنعتى لشمييش اوّلكه لرده اويغولامادا اولان رفاه دولتى مطابقاتى سون أريishi، ماركسيزمىمبن اعتبارينى ايتيريishi و اوئنلى تؤپلومسال، اكونوميك و تكنولوجىك ئىييشىك ليكلر بو سونوجلارين اورتاييا چىخماسىسىندا رول اوينامىشدىر.

بو گلیشمە قارشیسیندا نئجه بیر يول تعقیب اندیلمە سى گرە کدیگى و سوسیال دئموکراسینین فرقلى بیر پولیتیک- فلسفة اولاراق دواام اندیب انتمە يه جگى او قده ر ده بلیرگىن دئییلدیر .

سوسیال دئموکراسینین اویغولامادا اولدوغو قده ر ایدولوژىك باغلامادا دا سادجه وارليغىنى دواام انتدیرمکله قالمايىپ عىنى زاماندا زىگىن لشه بىلە جگى قناعتىنى ده داشىيىيرام. آما بونون بىر شكىلده اسکى گۈرۈشلىرىنى گۈزدن كىچىرمە يه حاضير اولدوقلارى تقدىرە سۆز قونوسو اولا بىلە.

يعنى قىيساجاسى سوسیال دئموکراتلارين اوچونجو بير يول تاپمالارى گرە كمكده دير. كيتابدا آچىقلامايا چالىشدىغىم كىمىي "اوچونجو يول"قاورامى تك باشىتنا بير آنلاما مالىك دئییلدیر. بو قاورام سوسیال دئموکراسىنinin تارىخ بۇيونجا بير چوخ دفعە ايشلە دىلدىگى كىمىي، عىنى زاماندا فرقلى پولىتىك فيكىرلەر منصوب يازارلار و پولىتىكايچىلار طرفىنده ن ده ايشلە دىلەمىشدىر .

بو چالىش마다 "اوچونجو يول"قاورامىنى سوسیال دئموکراسىنinin بير چوخ دفعە اوزە رىنندە دورماق قالدىقلارى مفهومو گۈزۈمۈزدە يىنى دن أله آلمىشى باغلامىندا ايشلە تىديم .

"اوچونجو يول" "اينگىلتەرە-دەتونى بىلەر و يىنى ايشچى پارتىسى طرفىنەن اورتايا قوناق پولىتىكالارغا ايلىشىگى لندىرىلەمك ده دير. تونى بىلەر-ين پولىتىك ياخلاشىملارى سىخ-سىخ آمرىكا بىرلشىك دولت لرىنندە كى يىنى دئموکراتلارين پولىتىك لار ايلا قارشىلاشدىرىلماقداير. گرچكە ده، يىنى ايشچى پارتىسى و يىنى دئموکراتلار آراسىندا ياخىن و دوغرودان باغلاتنى لار سۆز قونوسودور. تاچىر و ماڭۇر حكومتلرى كىمىي بىلە حكومتىنinin ده پولىتىك الهام آلماق اوچون باخىشلارىنى قارە آوروپاسىنا دئىيىل، آمرىكا بىرلشىك دولت لرىنە چئوپىرىلەملىش اولدوغو سؤىلنەمكە دير. و اویغۇلادىيى پولىتىك سؤىلەم ده آمرىكالىلارا عايىددىر .

بو آچىقلاما تمامى ايلە گئرچىگى يانسىتماماقدادىر. اورنە يىين، ايشچى پارتىسى نىن ايش پروگرامينا انتدېگى سوسیال ياردىم آمركان طرزىنى يانسىدا بىلەر، فقط الهامىنى بىرلشىك دولت لىدن زىياده اسکاندىتاو و اولكە لرىنەن آكتىيوا ايشچى پىياساسى ايلا ايلگىلى پروگراملارىندان

آدیغی ایلری سوروله بیله ر. اندیلن گۆزلە مه لر چرچیوه سینده بوروغرۇنۇن قانىتلانىماسى گەھىمكىدە دىير. ايشچى پارتىسى چرچىوه سینده يوغۇنلاشان دارتىشما اوදلو و ايلگىنج اولماقلا برابر، بىر سورە دىير قىيتا آوروپاسى سوسىيال دئموكراسى سینده دواام اندەن دارتىشمالاردان باغيمىسىز دواام ائتمىكەدە دىير. تونى بلىرىن اسکى ايشچى پارتىسى ايله باغلارى قوپارماسى اوئىملى بىر باشارى ايىدى، فقط بە نزەر بىر ياخلاشىم همن ھاردايسا قىيتا آوروپاسىندا گۇرونۇن بوتون سوسىيال دئموكرات پارتى لرجە دە گۈرولمە كەدە دىير.

بىرلشىك كراللىك-دا يورو دولنبۇ دارتىشما پك چوخ آچىدان قىيتا آوروپاسىنداكى سوسىيال دئموكراسى ايله آينى دوزە يە گەلمكەدە دىير. بونوتلا برابر، بىرلشىك كراللىك، اورتايىا چىخماقدا اوغان يېنى فيكىرلەرلە آكتىيو شكىلەدە قاتغى ساغلايا بىلە جك بىر قۇنۇمدادىر. سالت آمرىكىان دە ئىيليم لرى و فيكىرلەرنى تقلیدەن اوته اينگىلتەر، بىرلشىك دولت لر و قىيتا آوروپاسى آراسىندا ياراتجى بىر انتگى لشىمەن ياردىلماسىندا انتكىن بىر رۇل اوینىيا بىلە ر. قىيتا آوروپا قارە سینە دىيىلدەر. تاچرىزىم اندە بىلدىكلىرى يادا ائتمە دىكلىرى ايلە، اينگىلز تۈپلەمۇنۇ درىنەن سارميسىدەر. دىيگر پك چوخ يېنى لېرىال كىمي مارقارات تاچرەدە سىرادان بىر ماحفظه كار دىيىلدى. تاچر، بىر ياندان توپلۇمدا بؤيۈك اوچۇودە يايقىن لىق قازانان دئىشىك لىكلىرى دستك لە بىيجى پۇليتىكالار اوقيقولاركەن و سربىست پىياسا باير اغىنى دالغانلىرىاركەن اوته ياندان دا قورولۇ دوزە نە و سەچكىن لره سالدىرىرىدى. ايشچى پارتىسى و پارتى ئىن آيدىن دستك چىلىرى بو سالدىرىيلارا اونجە لىك اسکى سۇل گۇروشلىرى گۇزدەن گەتكىرىمك صورتى ايلە قارشىلىق وئىدىلر. بونوتلا برابر، سىچىم مانع لرى، بؤيلە سى بىر ياخلاشىم سرگى لنەم سى ايلە اولومسوزلۇقلارا معروف قالان پارتى دە بىر جانلانىميا نە دەن اولموشدور. سۈنوج اولاراق، بىرلشىك كراللىك دە كى پۇليتىك دارتىشما بعضى آچىلارдан قىيتا آوروپاسىنداكى سوسىيال دئموكرات چئورە لرددە كى دارتىشمالار انظرة ن داها اوزگور بىر آچىلىم قازانمىشدىر. اينگىلتەر دە گلىرىشدىرىلە ن اولموش اولا بىلە، چونكى بو فيكىرلەر چوغۇنلۇقلا فرقلى بىر بىرىكىمە قارشى داها ياخشى بىلەمكەدە دىير.

بو كىتابىن اولوشوم ايلە سورە كلى بىر آرايا گەھىم كە ائتدىغىمىز آخشام توپلاتتى لارى دىيزىسى نىن بىر اوروندور. بورادا هر ايکى سىنە دە تشکر ائتمەك اىستىرەم. اصلىيندە سوسىيال دئموكراسىنین يېنى دن جانلانىشى اوزە رىنه اوچۇمۇز برابر بىر اشر يازمايى دوشۇنوردۇك.

چنшиدلی نده نلردن اوئترو بو دوشونجه میز گرچکلشمه دی، فقط من بو توپلاتنى لاردان سون درجه فایدالاندیغیمی بلیرتمک ایستیره ^۳. اثربن ال یازمالارینى تىتىه زليله کۆزدەن گئپیره ن و متىن يئنى دن اولوشوموندا سون درجه اوئم داشىييان يورومولارينى اسكيك ائتمە يه ن ديويد هنلاده اوژه ليکله تشكى ائتمك ایسته ردیم. آيرىجا بو چالىشمانىن اولوشوموندا منه چنшиدلی وسىله لرله ياردىملىارى دوخونان مارتىبىن البر، اولريچ بک، جان گرى، استوهيل، آيسون چۇووئرس، ميرىام كلارك، آماند گودال، فى اونا گراهام، ژوليانلى گراند، ديويد ميلى باند، هنرتيا مۇرۇأتىه پۇۋەرە آيرى آيرى تشكى ائدىرە ^۴. آلتىن ئىدىتىوايا كىتابىين اولوشومونداكى قاتاغى سىينىن يانى سира جسارە تىمەن قىرىلدىغى سىرالاردا كىتابىين بىتىرىلەمە سى نوقتاسىيندا منى يىنى دن تشویق ائتمە سىيندن اوئترو آيرىجا تشكى ائدىرە ^۵.

سوسىيالىزم و سونراسى

تونى بلر، 1998 اىلى فئورال آىينىدا، آمرىكا اونجولويوندە واشىنگتندا گرچىلەتىرىلىن بىر پۇليتىكا سئەمبىارىندا، ^۶ XXI يوز اىلە مركز سۈلۈن گله جىگى اىلە اىلگىلى اولوسلىار آراسى بىر كۆسسەنسوس ياراتما آرزوسونو دىلە گتىرىمىشدى. بو يئنى ياخلاشىم كورە سل دوزە نده اورتايى چىخان دېيىشىمە قارشى بىر جواب اولاراق بىر پۇليتىكىانىن چىرىچە سىينى بلېرلە يە جىكدى.“اسكى سول بو دېيىشىمە دىرىه ندى. يىتى ساغ بونۇنلا باش ائتمە يى آرزولامادى. بىز، توپلۇمسال دايانيشىمابىي و رفاهى ساغلاماق آماجى اىلا بى دېيىشىمە آياق اويدورماق زوروندابىق”

ماركس 150 اىل اونجە، “بىر خيالات-سوسىيالىزم يادا كومونىزم يادا آوروپا-يا مسلط اولور“ دىبىه يازمىشدى. فقط، بو گئروش وارلىغىنى ماركس-بىن دوشوندوپىوندن فرقلى نده نلرلە دوام اتتىيرمكده دىر. وارلىقلارىنى ايتىرمكىلە برابر سوسىيالىزمى و كومونىزمى ياخامىزدان سىيخىب آئمادىق. سوسىيالىزمە و كومونىزمە اوزگۇ ده يىرلىرى و ايدە آللارى اليمىزىن ترسى بىر چىرىپىدا كىنارا آتانامارىق. چونكۇ بو ده يىرلەن و ايدە آللەن بعضى لرى ياخشى بىر ياشام اوچون توپلۇمسال و اكونومىك گلىشىمە ئىن يارادىلما سىيىتىنى تمل اوگە لرىيئىس تاشکىل ائتمكىدە دىر. سوسىيالىزىمەن

اکونومیک پروقرامی نین ایناندیریریجی لیغینی ایتیردییی بیر دورومدا بو ده یئرلری ساونونماق مخیدان اوخوماق آنلامینا گلمه کده دیر.

آرتیق، گونوموزدہ پولیتیک فیکیرلر یئنی دوشونجه لر گلیشdirمە، پولیتیک لیدرلر و تۆپلوما اونجولوک ائتمە کاپاسیتە لرینی ایتیرمیش گۆزو کورلر. کامو دارتیشمالاری گئدە رک چورومە يە اوز توتان اخلاقى ده یئرلر، زنگین لر و یوخسوللار آراسیندا اورتايا چیخان اوچوروم و رفاه دولتینین ندەن اولدوغو گئریلیملەرلە ایلیگى اندیشە لرى قۇبو آلماقدادىر. ائیممسیرلیکلرینى قارالى بېرىشكىلەدە دوام اشتتىرە نلر تکنولوژى نین قارشى قارشىيما قالىغىمیز سورونلارى چۈزە جە بىنە اینانلاردىر. فقط تکنولوژىك دئییشىم، گلېن نوقطادا سونۇچلارى بىر بىرینه قارىشدىرىدىغى كىيمى تکنولوژى هر ھانكى بىر دورومدا ائتكىلى بىر پولیتیک پروقرامىنىن يورودولمە سىنە ده بىر تمل اولوشدورماماقدادىر. پولیتیک فیکيرلر یئنی دوشونجه لرین اوره تىلەمە سىنە قاتغى ساغلاياجاقسا گوندە لىك ياشام و دىنسىل آلانا قارشى نه سىرادان بىر تە پكى گؤسترمە لى نە دە ساده جە بونلارلا سىنیرلى اولمايدىرلار. ايده آللار اولماقسىزىن پولیتیک ياشام بىر آنلام ايفادە ائتمە يە جگى كىيمى، بو ايده آللار گرچىلىك باغلاتىلى اولمادقىچادا بوش بىر اوموددن اوته يە گئدە نمز. بىزىل نئچە بىر تۆپلوم ياراتمانى ايستە مە دىيگىمىزى بىلەمە نين يانى سира بو دفعە اولاشىلماسىندا سوموت آرچىلاردا مالىك اولمامەز گە كەدە دير. بو كىتاب سۈز قونوسو بو ھدفلرىن نئچە باشارىلار بىلە جگى و پولیتیک ايده آليمىزىن نئچە یئنی دن جانلاندیرىلار بىلە جگى قۇنوسوندا فیکيرلر اورتاييا قويمايا چالىشماقدادىر.

ايىلە رى سوردو يوم آرگومانلارين، چوغۇ داها گئىيش بىر آلانى قاپسamasىندا راغمە ن، چىخىش نوقطاسى اينگىلتەرە دير. دىيگر پك چۈخ اولكە ده اولدوغو كىيمى بىرلشىك كراللىك دا تئورى اويقولامادان سونرا گلەمكە دير. سول-ون اسکى گرچىلىكى ندن اوزاقلاشمىش اولان، آنجاق سولو تمثيل ائتىگى ادعاسىنى سوردورەن دولت لر ھاوانداسو دۈۋەمە كەدە دير. ساده جە اويقولاماسىندا اونايلاماق دئىيل، آينى زاماندا بىر ھەدف دۇغۇلتوسوندا پولیتیكىلار اولوشدورولماسىنى قاتغى ساغلانماسى آماجي ايلا بو دولت لرین اويقولادىقلارى پولیتیكى اسكلاتى اوزە رىنه تئورى هييتىت اورتىدورمە لىدىر. البتە سۈل سورە كلى اولاراق، ان آزىندا ان اکونومىك بىر يۈنە تىيم مدلى سۈسييالىزملە ايلىشىكى لندىرىلەمكە بىر سۈسييالىزىم آرتىق موجود دئىيلدىر.

سوسیالیزمین اولومو

سوسیالیزمین کؤکنلری XVIII يوز ایلين ایکینجى يارىسىндدا باشلايان انندوسترى توپلومونون اورتايما چىخىشى ايلا سىخى-سىخى ايلا باغيتى لىدىر. آينى ايليشكى سوسیالیزمین قارشى سىندا يېڭى آلان و فرانسيز دئورىمینه بىر دوشونجه اولاراق دوغان محافظه كارلىق اوچون ده گئچىرىدىر. فرجىيلىبىه مخالفى بىر دوشونجه اولاراق اورتايما چىخان سوسیالیزمین كاپيتالیزمە يۈنه لتدىيغى الشدىرىيلر آنجاق بوندان سۇنرا باشلاماقدادىر. كومونىزم سوونت لر بىرلىگى نىن اورتايما چىخىشى ايلا چوخ اوزه ل بىر آنلام اىچرمە سىندن اونجە سوسیالیزمە همن ھمن اورتوشمە كده ايدى، يعنى هر ایکىسى ده توپلومون اونجە لىگىنە ساونماقدادايدى.

اونجە لرى فلسفى و اشتنيك بىر تمله داييانان سوسیالیزم ماركس دان چوخ داها اونجە اكونوميك بىر دكترىن قىلىغىنا بوروندو. بونولا بىرلىكده، سوسیالیزمى آيرىتى لى بىر اكونوميك تئوري ايله ايليشكى لنديره ن ده بالذات ماركس-ىين اوزو اوزو اولموشدور. ماركس، سوسیالیزمى آينى زاماندا تاريخىن آيرىتىيلى بىرشكىلده آچىقلانماسى باغلامىندا الله آلمماقدادىر. دىكىر قونولاراداكي فرقلى ليلىكلرى نه قىدە ر بوبىك اولورسا اولسون، بوتون سوسیالىست لر ماركس-ىين سوسیالیزمە ايلگىلى بو تمل ياخلاشىمىنى پايلاشماقدادىرلار. سوسیالیزم كاپيتالىزمى انسانى لشدىرىمك اوچون يادا اونو تمامى ايله آلت اتتمك اوچون كاپيتالىزمىن قىستىليقىن لارىنى اورتادان قالدىرمائى آماجلاماقدادىر. سوسیالیزمىن اكونومى تئوريسى كاپيتالىزمىن اكونوميك اوularاق انتكىسىز توپلومسال اولاراق بىلوجو اوزون دؤنملى اولاراق اوزونو يىنى له مه يه مقتدر اولمادىغى فيكىرنە داييانماقدادىر.

كاپيتالىزمىن سوسیالیزمە، نه قىدەر قاتى اولورسلا اولسون ئالدۇغو سىينىرلارى- حتتتا بؤيلە سى بىر هدفىن نىجە باشارىللا بىلە جىڭى نوقطاسىندا پك چوخ فايدا سۆز قونوسو اولسادا- بخش اتتمكىدە دير.

ماركس-1كۈرە، سوسیالیزم كاپيتالىزمەن داها چوخ زىنگىنلىك اورە تە بىلە جى بىر توپلوم مئيدانا گىنرىيلىمە سىنده مالىك اولدوغو قاپاسىتە ايله آياقدا دورموش يادا اورتادان قالخمىشىدىر. شايدا

سوسیالیزم گونوموزده یاشاتتی سینی ایتیردیسە، بو دوروم کسیتیلیکله سؤز قونوسو بو ادعاالارین باشاریسیز لیغا اوغرادیغیتدان اوئرودور. بو ادعاالارین بو عاقبته اوغراماسى چوخ چارپیجى بىر شکیلده گرچکلشمیشdir. ایکینجى دونیا ساواشى سونرا سیندакى چئىرە ک عصیرلیک دؤنمde سوسیالیست پلانلاماتین hem باقى ده دوغودا اوته لنديغى گۈرولمكده دىرى. اوئملى بىر اكونومىك گۆزىلمى اوغان F.M. E دوربىن 1949-دا "گونوموزده ھامىمىزبىز پلانلاما حىبىق... ساواشدان بويانا بوتون دونيادا Laisser faire اوغان پۇپولار اينامىن ایتيرىلەمە سى دىقتە ده يىر بىر ھىزلا دوام ائتمكده دىرى... " دىيە يازمىشدى.

سوسیالیزم باقى دا رفاه دولتىنى گوجلندىرەمك اوزه رە انشا ائدىلن سوسیال دئموکراسىنین يعنى: اعتداللى، پارلامەنت سوسیالیزمىن انتكىسى آلتىندا قالماشىدیر. اينگىلتەر نىن ده داخىل اولدوغو پك چوخ اولكە ده سوسیال دولت اولوشوموندان سولون اولدوغو قىدە ر ساغىندا قاتغىسى واردىر؛ فقط سوسیالىست لر ساواش سونراسى دؤنمde سوسیال دولتىن اوزلىرىنە عايىد بىر اويقولا مايمىش كىمى گۆستىردىلر. ان آزىنдан بىر سورە اوچون سوۋەت طرزى سوسیالیزم لرده اويقولا مايا قۇنموش اوغان چوخ داها قاپساملى پلانلاما پۇليتىك باغلامدا دايما مستىبد بىر تاوبرى اولاراق گۆزوكمە سىنه راغمن، اكونومىك آنلامدا انتكىلى اولدوغونو گۆستىرمىشdir. 1960 لىيالىرداه آمرىكاداکى باشارىلى حکومتلر سوۋەتلر بىرلىكىنин گە جك 30 ايل ايچە رىسىنده آمرىكايى آلت اىدە بىلە جە گى ادعاسىنى حىدىيە ئەمېشدىلار.

گىچمىشە باخديغىمizدا، سوۋەت لر بىرلىكىنин آلت ائتمك بىر يانا، نه اوچون بىرلىشىك دولتلرىن گئىسىنده قالىب سوسیال دئموکراسىنین اوز سورونلارى ايلا باش ائتمك زوروندا قالدىغىنى آنلایا بىلىرىك. سوسیالیزمىن اكونومى تىنورى سىنده كى اكسىكلىگى؟، كاپيتالىزمىن اوره تكنلىگىن آرتىرىلماسى ايلا اىلگىلى اولاراق يىنى ليڭلەر و اويقولا مالارا آچىق اولدوغونو حسابا قاتماماسى اولموشدور. سوسیالیزم، آينى زاماندا، پىياسالارين ساتىجي لار و آليجي لار اوچون گە كلى بىلگى نى ساغلایان ائنفورماسىyon واسىطە لرى اولدوغونون اۇنمىنى قا و را ياما مىشىدир. سوسیالیزمىن مالىك اولدوغو بىنلىكلىق نوقطالار 1970 لى اىللارين باشلارىندا گونوموزه تكىن كورە سل لىشمه و تكىلولۇزىك دئيشىم سورە جله رىينىن يوغونلاشماسى ايلا تمامىن بليرگىتىلەق قازانمىشدىر

سوسوئت لر بیرلیگی نین چۆکوشوندە چوخ اونجه لری، یعنی 1970 لی ایللرین اور تالاریندان گونوموزه تکین، سوسیال دئموکراسی سربست پیاسا فلسفه سینین، اوزه لیکله ده تاچریزمین و رئاقانیزمین-گئنل بیر ایفاده ایله یئنی لیبرالیزمین یوکسە لیشی ایله- ائتكى سى ایله گئدە رك آرتان شکیلده دئیشىمە معروض قالمبىشدىر. داها اونجه کى دؤنم بويونجا پیاسالارين لیبرال لشىرىلەم سى فیکرى كىچمىشىدە قالمیش كىمى گۈزۈدوردو. سربست پیاسانىن اونجه ساونوجوسو فریدريش-ون ھايئك-ین فيكىلرى و دىگر سربست پیاسا طرفدارلارين سوسیالیزم يۇنە لەتىدىكلەر لە شەدەرىلەر بىردىن بىرە دېقەتە آيىندى. یئنی لیبرالىزم بىرلشىك كەرلىق، آمرىكا بىرلشىك دولتلارى، استراليا ولتىن آمرىكا- يَا نظرەن قىتا آوروپاسىندا داها آز تاثىرىلى اولمۇشدور. بونۇلا بىرلەتكە، هەر يىرەدە اولدوغۇ كىمى قىتا آوروپاسىندا دا سربست پیاسا طرفدارلارين دوشونجە لری ائتكىن حالا گىلدى.

”سوسیال دئموکراسى“ و ”یئنی لیبرالىزم“ ضعيف لاندىرىلەماسى تمامان بىرلەتكەنلىك قازاناراق چئشىدلى پوليتikalara و قناعتلەر مالىك قروپلارى، حرکتلەرى و پارتى لرى ائتكىسى آلتىنا المىشىدىر. بونلارдан ھە بىرى دىگرىنى ائتكى لە مە سىنە راغمن، رونالد رئاجان و مارگارەت تاچر حکومتلرى بعضى قونولاردا فرقلى پوليتىكالار تعقىب اتتىمىشىدىر. اقتدارا ايلك چىخىدىغىندا تاچر-ین قاپساملى بىر ايدولوژىسى يوخدو، آتاجق داها سونزالارى بو ايدولوژى اورتاييا چىخمايا باشладى. يئنی زئلاندا-دا اولدوغۇ كىمى ”سول“ پارتى لر طرفىنдин منيم سە نن تاچر-ین پوليتىكالارى اونملى پوليتىك بلىرنىمىش لىكىلە فرقلى بىر باخىش آچىسى گىتىرىمىشىدىر. داها دا اوته سى، يئنی لیبرالىزم اىكى فرقلى گۆروشە مالىكىدىر. يئنی چاغ“قاورامىنин تىلىنى محافظە كارلىق اولوشدور ماقدادىر. يئنی لیبرالىزم دونيا چاپىندا پك چوخ محافظە كار پارتى نىن گئنل باخىش آچىسىنى اولوشدور موشدور. بونۇلا براپىر، محافظە كارلىغىيin قارشىسىندا يېر آلان سربست پیاسا فلسفە سى ایله ياخىن ايليشىگى ايچە رىسىننە اولان اونملى گۆروش، اكونومىك قونولاردا اولدوغۇ قەدە ر اخلاقى قونولاردا دا اوزگولوكچۇ گۆروش ساونان لیبرال ياخلاشىمىدىر. تاچروارى محافظە كارلىقىدا فرقلى اولاراق لیبرالىر جنسىل ياشامىن اوزگورلوگو يادا اويوشدور وجوايشە نىمىنин سوج اولماقدان چىخارىلەماسىنا اولوملو باخماقدادىرلار.

سوسیال دئموقراستی داھادا گئنیش و ایکی آنلاملى بیر قاورامدیر. سوسیال دئموقراستی قاورامى ایله اینگیلیز ایشچی پارتیسی نین ده داخیل اولدوغو رفروم یانیسی سول پارتی لری و دیگر قروپلاری قصد ائدیره م. سواوش سونراستی دؤنە مین همن آردیندان پک چوخ دئیشیک اولکە دن سوسیال دئموقراتلار سون درجه بىزه ر یاخلاشیملارى پایلاشیردیلار. اسکی تیپ پادا کلاسیک سوسیال دئموقراستیده ن قصد ائتدیگی ایشته بودور. 1980 لى ایللردن گونوموزه قده ر ھم یننى لیبرالیزمین یوکسە لیشىنە ھم ده سوسیالیزمین قارشیلاشدیغى پرویئتلەر جواب تاپماق اوزه ره سوسیال دئموقراتلار دونیانین ھر يېرىندە بو ایلک چىخىش نوقطاسىندان اوzaقلاشمايا باشلامىشدىلار.

سوسیال دئموقرات گۇرۇشلىرىن حاکىم اولدوغو رژىيملەر اویقولامادا بىلدە نديكىلرى رفاه سىيسمى لرى كىمى چىشىدلەلىك دىلە مکدە دير. آوروپا-دا حاکىم اولان رفاه دولتى اویقولاماalarىنىن ھامىسى دا اورتاق تارىخى كۆكىنلە، آماچلارا و ساختلارا مالىك اولان دورد آيرى قورومسال قورۇپو آپريللا بىلەلر.

بىرلشىك كراللىقداکى سىيسمى: سوسیال ھيزمتلىرى و ساغلىقى اوئە چىخارماقلالا برابر، گلىره باغىملى قازانچىلارا مالىك اولما اگىلىمى گؤستە رە؛

اسكاندىيتوسى يى دا قوزئى اولكە لرىندە كى سىيسمى: تملەدە ھركىسى ايچىنە آلان، سون درجهن يوکسک وئرگى اورانلارينا مالىك سوسیال دولت اویقولاماalarى اوئىلى مادى ياردىمىن يانى سира ساغلىق ھيزمتلىرىنىن ده داخىل اولدوغو دولت ھيزمتلىرى سونماقدادىر؛

اورتا آوروپا سىيسمى: گۈرە جلى اولاراق داھا آز تعهدىلرده تاپىلىر، فقط ياخشى گلىر قايىنالارينا مالىكدىر. تملەدە ايشچى چالىشىدىرماق صورتى ايله گلىر ساغلار و سوسیال ياردىم قاتغى لارينا باغىملىدىر؛

گونئى سىيسمى: ائدىلتمە اولاراق اورتا آوروپا دولتلرىنىكىنە بىزه مکدە، فقط داھا آز قاپساملى و وطن داشلارينا داھا آز پارا اوەدە مکدە دير.

کلاسیک سوسیال دئموکراسی و یئنی لیبرالیزم بو چئشیدلیگه ایمکان تانیماق صورتى ايله بير بیریندەن تمامى ايله فرقلى ايکي پولیتیکفلسفه يه مالىكىر. سوز قونوسو فرقىلilikلارى آشاغىدا ايکى شئما حالىنده اوز تله دىم. بو چئشيد بير بىرلىكده، بورادا وورغولانان ضىدلilikلار گرچكلرى يانسىتىماقدا و اوئم دىلە دىگى كىمى آينى زاماندا کلاسیک سوسیال دئموکراسىتىن انتكىسى اوزونه هر يئرده گوجلو بير شكىلده حىس ائتدىرمىكده دير.

کلاسیک سوسیال دئموکراسى (اسكى سۇل)

توپلومسال و اكونومىك ياشاماقتىلان دولت

دولتىن سىوييل توپلوم اوزه رىنده كى هنگومونىياتى

كۆللىكتىبىزىم

كىيىنژىيەن ادارە و كۆرپۈراتىزىم

پىياسالارين قىستلى رۇلو :قارما يادا توپلومسال اكونومى تام-ز امانلى چالىشما گوجلو ائشىدلilikچىلىك

وطن داشلارى“بئشىكىدەن مزارا قىدە ر” قىدە ر قورىيان قاپساملى سوسیال دولت دوغروسال مدرىلشمە

دوشوك اكولوزىك بىلينچىلىك

اولوسلىار آراجىيليق

ايکى قطبلى دۇنيا يابىد اولما

تاپرىزىم يادا یئنی لیبرالىزىم(یئنی سانغ)

كىچىلەن دولت

اوئزرك سیویل توپلو^۳

پیاسا رادیکالیزمی

اخلاقی اوتوریته حیلیک، گوجلو اکونومیک بیرئی سلحبیلیک

ایشچی پیاساساسی دیگرلری کیمی چوخ گلیر الده ائده ر (Clear)

اشیدسیز لیگین قبولو

امنیت سوپابی اولاراق سوسیال دولت

دوغروساں مدرن لشمە

دوشوک اکولوژیک بیلینچ لیلیک

اولوسلار آراسى دوزھنین گرچكجي تئوريىسى

ایکى قطب لو دونيایا عايىد اولما

اسکى تىپ سوسیال دئموکراسى

اسکى تىپ سوسیال دئموکراسى، سربىست پیاسا کاپيتالیزمینى ماركس-ین ايله رى سوردوگو، سوروتلارا يول آچان انتکى لرین پك چوخۇنۇن قایناغى اولاراق گۈرموشدور، فقط بو سوروتلارين دولتين پیاساسايا مداخله سى ايله اوسته سىينىدە ن گلىنه بىلە جىگىنە دە اینانماقدادىر. دولت، پیاسالارين گرچىلىشىرىمە يە جىگى يادا سادە جە قىمنى يېرىنە گتىرىنە بىلە جىگى كاموهىيز متلىرىنى و ئىمكالە يوكوملودور. دئموکراتىك بىر توپلومدا كامو گوجو كۆللەكتىيە اىستە گى تمثىل ائتدىغىندىن، توپلومون دىگر سئكتورلىرىنە اولدوغو كىمىي اكونومىدە دە گوجلو بىر حكومتىن وارالىغى سون درجه دۇغال و آرزو اندىلە بىلەر بىر دورو مدور. حكومتىن، اىپ چئورە لرىنин و سندىكارىن دا اىچە رىسىنە يېر آلدигى كۆللەكتىيە قرار مکانىزماسى، قىمنى پیاسا مکانىزمالرىنин يېرىنە كئچمكىدە دير.

کلاسیک سوسیال دئموکراسیده دولتین عائله یاشامینا قاریشماسی گرہ کلی دیر و بو اویقولاما تقدیر ائدیله جک بیر یاخلاشیمدیر. دولت گلیرلری محتاج دورومداکی عائله لرین احتاجلارینین گئدہ ریلمه سینده حیاتی اونمه صاحبیدیر و دولت اوز گئچیمله رینی ساغلامایان عائلع لره یارديم انتمک دوروموندادير. بعضی استثنالار لابیرلیکده، اسکی تیپ سوسیال دئموکراتلار کوئنلوللو قورولوشلارا شیهه ایله یاخلاشیمیشدیلار. ائتدیکلری ایشته بئجریک سیز و یارديمدا بولوندوقلاری اینسانلار اوزه رینده باسقی او لوشدوران بؤیله سی قوروشلار دولتین ساغلادیغی سوسیال یارديم لار لاب قیاسلاندیغیندا گئنلیکله یاراردان زیاده ضرر و ئرمکده دیرلر. ساواش سونرا سی دونمده اورتایا چیخان رفاه کونسین سوسو قاورامینی اورتایا آتان qohn m aynard سوسیالیست دئبیلدي. بونونلا برابر، مارکس-1 و سوسیالیزمه عایید بعضی فیکرلری پایلاشیردی. مارکس کیمی، keynes ائدیله کاپیتالیزمی راسیونل اولمايان نیته لیکلرہ مالیک اولاراق قبول ائدیردی، فقط بونون کاپیتالیزمی اوزوندە ن قوروماق اوچون کترل ائدە بیله ر بیردوروم اودوغونا اینتايردی. مارکس و keynes کاپیتالیزمین اوزه تکنلیگینی قبول ائدیردیلر. keynes جه تئوری نین اكونومی نین بیریکیمچی یوئونه گوره جه لى اولاراق چوخ آز دقت چكمه سی سوسیال دئموکرات قایغی لار لاب اویوشماقدادیر keynes .، پیاسا کاپیتالیزمینین طلبی قارشیلاما و قارما اكونومیینین یارادیلماسی صورتی ایله نئجه استقرارا قوووشما بیله جه گینی گؤستریشیدir Keynes .. آرزو ائتمه مه سینه راغمن، اینگیلتەرە دە کى قارما اكونومی نین بیر اوزه لیگى اولوسلاماشما اولموشدو. بعضی اقتصادی تشیتلر ساده 9 جه پیاسالارین يېرسیز لیکیندن دولاپی دئبیل، آینى زاماندا اوزه ل ملکیتت ین الینه گئچمه یه جك قده ر اولوسون جان دامارین دا اولوشدوران اندوسترى لر اولمالاری سببی ایله پیاسا دیشیندا توتولمالیدیرلار.

ائشیدلیگین تأسیسی اینگیلیز ایشچی پارتیسی-نین ده ایچه ریسیندە گۈرولدوگو بوتون سوسیال دئموکراتلارین ان تمل اندیشه لریندە ن بیرینى تشكیل انتمکده دیر. چئشیدلی دوزه نله ملری ایچه رن استراتژی لرین اویقولانماسی ایلا داها چوخ ائشیدلیک گرچکلشديریله جكدىر.

اورنە گین، سوسیال دولت واسیطه سی ایله گلیشمە نى ساغلابىجى وئرگى لنديرمە زنگىن دن آلیب فقیرە وئرمە نى اوئن گۈرمکده دیر. سوسیال دولت، داها ائشید بیر توپلۇم یارادىرکن، آینى زاماندا یاشاملارى بويونجا بيرئى لرى قوروماق کیمی ایکى هدفه مالیکىدیر. ایلک اویقولامالارى XIX

ینجی يوز ايله قده ر اوزان سوسیال دولت اویقولامالارینا یونه لیک تدبیرلر لیبرالر يادا محافظه کارلارل طرفینده ن

گوندھ مه گتیریلمیشdir و سیخ- سیخ قورومسالاشمیش ایش چئوره لرینین مخالیقتینه معروض قالمیشdir. بونونلا بر ابر، ساواش سوْنرا سوسیال دولت گئنلیکله 20 ایل اونجه سینه قده ر سوسیال دئموکرات پارتی لرین سئچیملرده کی ان بویوک دسته گی اولان ایشچی صینیفی آراسیندا گوجلو بیر تمله مالیک اولموشدور.

1970 لی ایللرین سونلاریندا اورتایا چیخان گئریله مه یه قده ر، سوسیال دئموکراسی دونیانین هر اولکه سیندھ "سوسیالیزم بولونو" تعقیب ائتمک صورتی ایلهن دوغروسان بیر مدرن لشمھ بولو ایزلە دی. بیرلشیک کراللیقداکی سوسیال دولت اویقولامالارینین یوکسە لیشینی بلکه ده ان ياخشی یوروملایان سوسیبولوق Marshall . H. A. بؤیلە بیر مدلله ایلگیلی چیکی بیر آچیخلاما ائتمیشdir. سوسیال دولت اویقولامالاری وطن داشلیق خلقلرینین معروض قالدیغی اوزون گلیشمه سوره جیینین ان یوکسک نوقطاسینی اولوشدورماقدادir. دیگر یورومجلار کیمی مارشا لدا ساواش سوْنرا سینه دوته مین باشلاریندا سوسیال دولت اویقولامالارینین، اکونومیک گلیشمه نی سوسیال حقلری بوتونلشدیرمک صورتی ایله گلیشیم چی بیر شکیلده یاقین لاشاجاغینی گۆز له بیردیلر.

گئنل لیکله، اسکی تیپ سوسیال دئموکراسی اورتایاچیخان اکولوژیک سورونللار قارشی سیندھ دویولان اندیشه لره دوشمن جه بیر تاویر سرگی له میردی، سوسیال دئموکراسی نین اورتاقلاماچی وورغوسو، تام زامانلى ایشه اوداقلنماسی و سوسیال دولت اوزه ریندھ کی قارشی قونولانماز باسقی اکولوژیک قانونلاردا سیستماتیک بیر ياخلاشیم سرگی له مه سینه مانع اولدو. نه ده اویقولامادا گوجلو بیر کوره سل باخیش گلیشیدیره بیلدی. سوسیال دئموکراسی تملدھ بؤیلە سی کوره سل پروبیلئم لرله مجادله ائتمک یئرینه، بنزه ر دوشونجهن لری پایلاشان سیاسال پارتی لر آراسیندا دایانیشمانی ساغلامایا چالیشان اولوسلار آراسی بیر نیته لیگە مالیکدی. بونونلا بیرلیکده بیرلشیک دولتلرین رفاه مینی مالیزمی و کومونیزمین بیورقان اکونومی لری آراسیندا قونولانمیش ایکی قطب لو دونیایا دا گوجلو بیر شکیلده باغیمليدی.

یئنی لیبرال باخیش

یئنی لیبرال گوروشلرین ان تمل اوزه لیگینی تشكیل ائده ن گئنیش دولت اولان دوشمانلیغی بیر نئچه قایناقدان بسله نمکده دیر. اینگیلتتره-دە محافظه کارلیغین باباسی ساییلان اندموند بورکە، گرە گیندە ن چوخ بؤیودوگوندە اوزگورلۇگونون و اوزونه گووه نین دوشمانی اولا بىله جك دولته قارشى بسله دىگى منوئىيت سىز لیگینى دىلە گتىرمىشدىр.

آمریکان محافظه کارلیغى عد مى مرکزىيەت چى حۆكمتە قارشى اوزون سوره دير دوشمانلىق بسله مکده دير. تاچرىزم ساده جە بو فيكىرلەرن دېبىل، آينى زاماندا پىياسانىن حاکىم دۆغاسى ايلا ايلگىلى اكونومىك دارتىشمالارا دايىانان دولتىن كىچىلدىلمە سى تىزى، سىويىل توپلومون، توپلومسال دايىشمانىن اوزو اوزونه اوره تىجي مکانىزماسى اولاجاغىنى ايلە رى سوره ن فرقلى بىر گوروشلە ياخىندان باغلاتى ليدىر. سىويىل توپلومون كىچىك بىر بولومونون گلىشىمە سىنه اولاناق تانىنمايدىر و بو اولوشوم آنراق دولتىن مداخىلە سى سۈز قونوسو دېبىل سە گرچىلەنلىرى بىلەر. "ياخشى كاراكتىر، درست لوڭ، گۈرە و بىلينجى، اوزونو هيىزىمە تە آداما، شرف، هيىزىمە، دىسىپلىن، تولئرانس سايىغى، عدالت، اوزونو گلىشىدىرىمە، گووه ن، مدنى ليك، دايىنما گوجو(متانت) جىسارت، دوغرولوق، چالىشقانانلىق، مىللەت چىلىك، دە يېرىنى دوشۇنماھ، حرمت، تعرف سىويىل توپلومون مزىيەت لرىنى اولودورماقدادىر. بوركە، چاغداش اينسان اوچون بوتلارىن آتىك بىر بؤيونه مالىك اولدوغونو سۈلۈغ مکده دير بونون ندە نى، دولتىن صاحىب اولدوغو گوجو سىويىل توپلومو سابوتە ائتمك صورتى ايلە باسىقى آلتىنا آلمادا ايشلە تمە سىدىر.

دولت، اوزه لىكىلە سوسىيال دولت اويقۇلامالارى گرچىلەشىدىرىلە ن دولت، سىويىل دوزه نىن بوزولماسىتا سببىت وئە رىن، پىياسالار بىرئىسل اينسىياتىيغىن گلىشىمە سىنه يۈل آچىقلاندىرما دولاپلىرى بىلە بىر سونوجا ندە ن اولماماقدادىر. سىويىل دوزه ن كىمى، پىياسالاردا اوز باشلارىنا بوراخىلىرسا توپلوم اوچون بؤيۈك ياراللار ساغلايا بىلەر. پىياسالار انقطاپا اوغراتىلمامىش بىر بؤيە مە نىن گرچىلەشىدىرىلە سى اوچون ياسال بىر زمينە و دولت مداخىلە سىينىن بولۇنمادىيە بىر دوزه نه احتىاج دوييان، سوره كلى حرکت حالىنداكى ماكىنالاردىر.

يئىنى ليبراللر، اوز ھ ليكلە عائىلە و اولوس كىمى گلنە كسل قوروملارين ساونولماسى ايلە، قىسيتلىنامامىش پىياسا گوجلرى آراسىندا باغلاتى قورماقدادىرلار. بىرئى سل اينسېياتيو اكونومى ايچە ريسىنندە گىلىشىر، فقط انتدىريمه لر و شوروملوقلار دىگر آلانلاردا بىر زورونلوق عرض ائتمە كده دىبىر و اورنە گىن آتا-بابادان بىرىتىن بولۇنمادىغى يادا اىشىجىينىسل اىلىشىگى نىن سۆز قۇنسوسو اولدوغۇ عائىلە تورلرى توپلۇمسال چۈرمە گە يول آچماقادايدىر. آينى شىئى، اولوسال بوتۇنلۇگون ضعيف لە مە سىينە ندەن اولا بىلە جك هر ھانسى بىر شىئى اوچون گىچرىلىدىر. يىبانجى دوشمانلىقى بىرىتىلىرى نورمالدا يعنى ليبرال يازارلار و پوليتىكا جىيلارين-چوخ كولتورلوك اوچون ان سرت قىتلاماكارىيىدان بعضى لرىينى آچىقلاما ماقدادىرلار-ايفادە لرىيندە سون درجه آچىق بىر شكىلдە گۈرولمكده دىر.

عملیات روانی 1

*بابک حیبیبی چلیبانلی

دشمن برای دستیابی به اهداف خود همیشه از تماس مستقیم و برخورد نزدیک استفاده نمی‌کند بلکه با پیشرفت علم و تکنولوژی انسانها برای غلبه بر رقیب خویش از دستاوردهای علمی بشر بهره می‌جوید و از آنجا که یکی از راههای تغییر عقاید و ایجاد تزلزل در جبهه مقاومت دشمن و

همچنین ایجاد تفرقه و نفاق در بین صفوف رقبا و یا دشمنان از اهداف عمدۀ دو جیهه مخالف می باشد.

انسانها در طول تاریخ برای دستیابی به اهداف خویش از حربه ایجاد رعب و وحشت، شایعه پراکنی پخش اخبار غیر واقع و ... بر علیه دشمنان خود استفاده کرده است و اینک با پیشرفت علم و تکنولوژی انساهما، گروهها و ملتها و کشورها بر علیه دشمنان و مخالفان خود از "عملیات روانی" استفاده می کنند. و چندی است که حرکت ملی آذربایجان شاهد بعضی از بداخلانیها، شانتاز، تخریب و ... از سوی متنسبین حرکت ملی و فعالان ملی و مدنی هست با دامن زدن به این حرکتها از سوی برخی از فعالان و متنسبین حرکت ملی آب به آسیاب دشمن می ریزند بی خبر از اینکه این جور فعالیتها خواسته جمهوری اسلامی ایران بر علیه ملت و حرکت ملی آذربایجان است . اینک جهت آشنایی علمی با عملیات روانی قسمتی از عملیات روانی جمهوری اسلامی ایران آشنا می شویم نگارنده مطلب درس "عملیات روانی" را در دانشکده اطلاعات فارابی ارتش واقع در تهران را گذارنیده است.

کلیات

همانطوریکه انسانها از لحاظ شکل ظاهری و سایر خصوصیات فیزیکی و جسمی شباهت کامل به یکدیگر ندارند از لحاظ ویژگیهای روانی (احساسات و عواطف، سلیقه، افکار و عقاید) نیز حتی دو نفر انسان را نمی توان یافت که از همه جهات با هم یکسان باشند. بنابراین، وجود چنین اختلافات روانی و جسمی در انسانها و عدم واکنش یکسان آنها در مقابل رویدادها و حوادث مشابه است که موجب تضادها شده و سرانجام این تضادها منجر به جنگ می گردد. جنگها از نظر ماهیت، وسعت، کمیت و کیفیت با هم متفاوت هستند. یکی از انواع این جنگ‌ها که در زمان صلح و چه در زمان جنگ از اهمیت ویژه ای برخوردار است عملیات روانی است. در نوشته سعی شده است که این نوع عملیات بطور خیلی مختصر شناسانده شود.

تعاریف:

عملیات روانی

عملیات روانی شامل فعالیتهای روانی طرح‌ریزی شده است که بمنظور ایجاد زمینه مساعد در احساسات، حالات و رفتار گروه‌ها به منظور نیل به هدفهای ملی اجرا می‌گردد.
انواع عملیات روانی

الف- فعالیتهای روانی

کلیه فعالیتهای سیاسی، اقتصادی، نظامی، اجتماعی و ایدئولوژیک است که در زمان صلح بمنظور ایجاد زمینه مساعد در عقاید، احساسات، حالات و رفتار گروه‌ها اجرا می‌گردد.
مراحل عملیات روانی (تقسیم زمان از نظر عملیات روانی)

الف- مرحله یکم: در زمان صلح و یا زمان فعالیتهای روانی

ب- مرحله دوم: جنگ سرد از لحظه قطع رابطه دیپلماسی تا لحظه کاربرد نیروهای مسلح بصورت آشکار منظم یا نامنظم

ج- مرحله سوم: جنگ روانی از خاتمه مرحله دوم جنگ تا عقد پیمان ترک مخاصمات

ب- جنگ روانی

جنگ روانی بکار بردن تبلیغات و سایر اعمالی است که قبل پیش‌بینی شده و اولین مقصود از انجام آن نفوذ در عقاید، احساسات، حالات و رفتار عده‌های دوست و دشمن و بیطرف می‌باشد، بطريقى که، رسیدن به مقاصد و هدفهای ملی را کمک و پشتیبانی نماید.
از نظر فنی جنگ را میتوان به سه نوع تقسیم کرد:

1- جنگ روانی استراتژیک

عملیات جنگ روانی استراتژیکی برای انجام مقاصد وسیع و طولانی عملی شده و با طرح ریزی استراتژیکی کلی تطبیق می‌کند و معمولاً در مقابل نیروها فعالیتهای مناطق بزرگ عمل می‌شود.

(الف) هدفها:

- 1- پشتیبانی و تشریح روشاهای سیاسی، مقاصد و هدفهای زمان جنگ ملتها
- 2- پایین آوردن روحیه و استعداد سربازان و غیرنظامیان دشمن
- 3- ایجاد نارضایتی در ملت دشمن درباره امور مذهبی، تزادی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و سایر عواملی که ایجاد شکایتها در مقابل حکومت یا در مقابل سایرین می‌کند.

- 4- بدست آوردن پشتیبانی فکری یا عملی ملتها بیطرف
- 5- دادن روحیه به عناصر خودی و دوست در مناطق دشمن

(ب) شرایط موقعيت جنگ روانی استراتژیکی

- 1- شکستهای نظامی دشمن
- 2- کمبود غذا، مسکن، لباس و سایر مایحتاج در داخل کشور دشمن
- 3- کمبودهای در تأسیسات نظامی دشمن
- 4- تورم پولی دشمن
- 5- نفاق سیاسی و فقدان اعتماد در بین رهبران دشمن
- 6- پیدایش مشکلات در اداره امور کارگزاری در اردوی دشمن
- 7- فقدان مواد خام برای پشتیبانی اقتصادی و برنامه‌های جنگی دشمن
- 8- مشقت‌های بیموردی که تحت نظر افراد دیکتاتور انجام می‌شود.

2- جنگ روانی تاکتیکی

جنگ روانی تاکتیکی در مقابل نظامیان و غیرنظامیان که داخل منطقه رزمی صحنه عملیات قرار دارند انجام شده و در پشتیبانی مستقیم عملیات رزمی بکار می‌رود.

الف) هدفها

1- پایین آوردن روحیه و اثرات رزمی دشمن

2- تسهیل اشغال شهرهای دشمن بوسیله اولتیماتوم و نشان دادن طریق تسلیم

3- خبر و وسعت دادن به عناصر خودی که در منطقه رزمی دشمن عمل می‌کند بطوریکه برای مأموریت جنگ روانی مناسب باشد.

4- پشتیبانی مستقیم و مخصوص فوری فرماندهان تاکتیکی

5- رهبران و سربازان خود را دارای صفات حسنہ بدشمن معرفی نمودن

6- اغوا کردن دشمن که قبول کند ما و او برای یک منظور می‌جنگیم. به این ترتیب عقیده او در اینهاد ما ضعیف خواهد شد.

ب) شرایط موقیت جنگ روانی تاکتیکی

1- شکستها و تلفات سنگین دشمن

2- وضعیتهای نظامی ناپایدار دشمن

3- کسر یا عدم کفايت تدارکات و تجهیزات دشمن

4- عدم تجربه و حائز شرایط نبودن فرماندهای دشمن

5- اطلاعات نامطلوب از کشور دشمن

6- با فشار به رژیم و وادار نمودن اقلیتهای تزاری و سیاسی به رژیم

7- عدم آشنایی کامل عده‌های دشمن به روش سیاسی کشورشان

8- ضعف یا فقدان سرویسهای حفاظتی

3- جنگ روانی مرکب

جنگ روانی مرکب در مقابل جمعیتهایی انجام می‌شود که در مناطق عقب دوست یا نواحی که بوسیله نیروهای نظامی متفق اشغال شده زندگی می‌کنند و منظور از آن تسهیل عملیات نظامی و

ایجاد همکاری در بین عامه مردم می‌باشد.

هدفها

- 1- پشتیبانی عملیات رزمی با کمک حفاظت خطوط مخابراتی مناطق اشغالی و با این طریق کمک به عده‌های رزمی در انجام وظایف مقرر
 - 2- کمک به امور غیرنظامی و نظامی در اجرای قوانین و دستورات در مناطق اشغالی یا آزاد شده
 - 3- جلب کردن همکاری مؤثر غیر نظامیان
 - 4- مقابله با شایعات و گزارشات دروغین
 - 5- تنظیم احتیاجات اطلاعاتی جنگ روانی مرکب
 - 6- کمک در ایجاد وضع دوستانه نسبت به کشور خود
- تبليغات

1- تعریف

تبليغات هر گونه ارتباطی است که برای نفوذ در عقاید، احساسات، افکار و طرز رفتار فرد یا گروهی طرح‌ریزی می‌شود تا مقصود اجرا، کننده را بطور مستقیم یا غیرمستقیم تأمین نماید.

- 2- انواع تبلیغات از نظر عملیات روانی
- تبليغات به سه گروه تقسیم می‌شود:
 - الف- تبلیغات سفید: تبلیغاتی است که عامل و منبع آن مشخص باشد.
 - ب- تبلیغات خاکستری: تبلیغاتی است که اجرا، کننده آن خود یا وابستگی خود را به شخص یا سازمان ویژه‌ای اعلام نمی‌کند.
 - ج- تبلیغات سیاه: تبلیغاتی است که عامل و منبع خود را به دروغ معرفی می‌نماید.

3- مبلغ و شرایط لازم برای یک مبلغ (تبليغ کننده)

الف- مبلغ یا عامل تبلیغات

رویدادها را با باریک بینی زیر نظر قرار داده و آنها را بطور مناسب پرورش می‌دهد که در خور پیش بینی و فهم باشد. این شخص باید حقیقت و مفهوم رویدادها را برای شنوندگان و خوانندگان تشریح نماید.

ب- شرایط لازم برای یک مبلغ:

1- قادر به خلق تصورات و حدسیات باشد.

2- قدرت و استعداد تشخیص، تعبیر، تفسیر، تشریح و بیان مطلب را داشته باشد.

3- علاقمند به کسب اطلاع از سوابق و خصوصیات گروهها باشد.

4- آگاهی لازم از پیش‌رفتهای تبلیغاتی داشته باشد.

5- خود به تأثیر گفтарش مؤمن باشد.

6- حتی الامكان بومی باشد.

ضد تبلیغات

ضد تبلیغات، تبلیغاتی است که در مقابل دشمن یا سایر گروههای بیگانه بمنظور مقابله و یا ختنی کردن تبلیغات آنها بکار می‌رود. ضد تبلیغات اجباراً جنبه دفاعی ندارد. ممکن است قسمتی از تبلیغات تعرضی که خوب طرح شده باشد را برای تعیین زمان استفاده از ضد تبلیغات استفاده نمود. همیشه باید موفقیت نهایی و کمک به موفقیت کلی نبرد تبلیغاتی را در نظر گرفت. مأمور تبلیغات باید یک نبرد ضد تبلیغاتی را طوری هدایت کند تا با موفقیت بیشتری موضوع تبلیغاتی دشمن را ختنی نموده و یا از آن استفاده نماید.

الف- پیش خرید

پیش خرید یا ختنی کردن استفاده نمودن از تمی است که برای استفاده تبلیغاتی دشمن مناسب است قبل از اینکه او از این تم استفاده کند.

ب- ضد تبلیغات مستقیم

ضد تبلیغات مستقیم جواب دادن کلمه به کلمه به متصدیان تبلیغات دشمن در رد تبلیغات آنهاست و باید با نهایت جدیت مراقبت کرد که ضد تبلیغات و انتشاراتی که انجام می‌شود باعث تقویت تبلیغات دشمن نشود. عیب آن این است که ممکن است با تکرار تبلیغات دشمن به اعتبار آن بیفزاییم.

پ- ضد تبلیغات غیرمستقیم

ضد تبلیغات غیرمستقیم استفاده از تمام قسمتهایی است که برای رد کردن ادعاهای دشمن بطور ضمنی مناسب باشد.

ت- ضد تبلیغات انحرافی

ضد تبلیغات انحرافی با ایجاد یک موضوع جدید و تازه یا تکرار و تشدید کردن تم‌هایی که اثر آنها قبلًا تأیید شده توجه ساکنین هدف را از موضوع تبلیغاتی دشمن منحرف می‌نماید.

ث- سکوت

در صورتی که دشمن موفق نشود از تمی که ارائه کرده بهره برداری نماید یا اگر موضوع آنقدر مهم نباشد که رد کردن آن لازم شود، بهتر است آنرا تادیه گرفت و ساكت ماند

ج- کوچک کردن موضوع

اگر با هیچیک از طرق قبلی توان بطور موفقیت آمیز تبلیغات دشمن را رد کرد مأمور تبلیغات سعی می‌کند به یکی از سه طریق زیر موضوع را باندازه کوچک نماید:

1- تأکید کردن روی نکاتی که برای ما مساعد است.

2- با اشاره چنان وانمود کند که تمام قضیه را نمی‌توان گفت.

3- برای حفظ اعتبار گزارش تذکر مختصری داده و بعداً موضوع را بطور کامل بیان نماید.

چ- تعریف تم

تم طرحی برای متقاعد ساختن است که شامل موضوع، مباحث یا بیان مشخصی برای پشتیبانی انجام مأموریت و یا تغییر وظیفه جنگ روانی می‌باشد. تم‌ها بر اساس سیاست اطلاعات و در نظر گرفتن منظور تم انتخاب می-گردد. تم‌های خوب باید دارای خواص زیر باشند:

1- ربط داشتن تم

2- به موقع بودن

3- اعتبار

ح- وسائل تبلیغات

وسیله تبلیغات را با استفاده از تجهیزات سازمانی و آنهایی که از دشمن گرفته می‌شود انجام می‌دهند. وسائل عمدہ که برای تبلیغات بکار می‌روند عبارتند از:

1- انتشار رادیوئی و تلویزیونی

2- روزنامه‌ها

3- بلندگوها

4- جزوat، آگهی دیواری، کتابها، مجلات و سایر انتشارات

5- سینما و تئاتر

6- نقاشی

7- انتشار اوراق بوسیله توپخانه، هواییما، کشتی، یا مأمورین

8- اینترنت

ادامه دارد....

*مسئول روابط عمومی تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان

عملیات روانی 2

بابک حیبیبی چلیبانلی

دشمن برای دستیابی به اهداف خود همیشه از تماس مستقیم و برخورد نزدیک استفاده نمی‌کند بلکه با پیشرفت علم و تکنولوژی انسانها برای غلبه بر رقیب خویش از دستاوردهای علمی بشر بهره می‌جوید و از آنجا که یکی از راههای تغییر عقاید و ایجاد تزلزل در جیهه مقاومت دشمن و همچنین ایجاد تفرقه و نفاق در بین صفوف رقبا و یا دشمنان از اهداف عمدۀ دو جیهه مخالف می‌باشد.

انسانها در طول تاریخ برای دستیابی به اهداف خویش از حربه ایجاد رعب و وحشت، شایعه پراکنی پخش اخبار غیر واقع و ... بر علیه دشمنان خود استفاده کرده است و اینک با پیشرفت علم و تکنولوژی انساهما، گروهها و ملتها و کشورهای بر علیه دشمنان و مخالفان خود از "عملیات روانی" استفاده می کنند. و چندی است که حرکت ملی آذربایجان شاهد بعضی از بداخلانیها، شاتاتاز، تخریب و ... از سوی متنسبین حرکت ملی و فعالان ملی و مدنی هست با دامن زدن به این حرکتها از سوی برخی از فعالان و متنسبین حرکت ملی آب به آسیاب دشمن می ریزند بی خبر از اینکه این جور فعالیتها خواسته جمهوری اسلامی ایران بر علیه ملت و حرکت ملی آذربایجان است . اینک جهت آشنایی علمی با عملیات روانی قسمتی از عملیات روانی جمهوری اسلامی ایران آشنا می شویم نگارنده مطلب درس "عملیات روانی" را در دانشکده اطلاعات فارابی ارتش واقع در تهران را گذارنیده است.

*بخش دو:

انواع رسانه:

1- رسانه از نظر بعد عملیاتی: (فاصله معنوی و حضور)

الف- مستقیم (سخنرانی و نقاشی)

ب - غیر مستقیم ، (پیامهای رادیویی ، نوشتاری و الکتریکی)

2- رسانه از نظر نوعیت:

الف) ذی روح

ب) بی روح

3- رسانه از نظر منبع انتشار:

(۱) رسانه سفید : منسوب به دولت یا حامیان استراتژیک و ایدئولوژیک ، بی روح مثل صدا و سیما.

(۲) رسانه خاکستری : هدف نهائی و منبع گم و ناشناخته است.

(۳) رسانه سیاه : همان دشمنی است که گاهی به معرفی خود و گاهی ممکن است منبع ناشناخته باشد.

شایعه : بعنوان یکی از ابزارهای روانی آشناترین واژه که شاید جامعه از ارتباط آن با عملیات روانی آشنا نباشد . شایعه در همه جا و در تمامی طبقات وجود داشته و جزو قدیمی ترین نوع رسانه گروهی است.

شایعه : موضوع خاصی که برای باور همکان مطرح می شود به فرد دیگر منتقل می گردد. معمولاً انتقال به طور شفاهی بدون آنکه شواهد مطمئنی در میان باشد.

ویژگی های شایعه:

۱- مهند بودن موضوع: غالباً شایعات در موضوعات مهم شکل می گیرد تا اذهان را به خود معطوف دارد شایعات عادی پی از چند تکرار ضعیف به محاک می رود

۲- مربوط بودن به زمان حال یا گذشته نزدیک : حسن شایعه به نو بودن آن است

۳- کوتاه بودن عمر : عمر شایعه من حيث المجموع بعد از گذشت زمان کوتاه به فراموشی سپرده می شود و کوتاه می باشد.

۴- تمایل داشتن به منبع قدرت : شایعات عمدتاً متوجه منابع اعم از زمامداران و مدیران و فرماندهان عالی رتبه می باشد یا موضوعاتیکه به نحوی با قدرت و سیاست مرتبط هستند ، تغییر جنگ صلح ، تخلفات مالی ، رسوایی جنسی ، توافقات محترمانه و بیماری صعب العلاج افراد سرشناس و ...

5- ذهنی بودن: ذهنی بودن شایعه به صحت و سقمه آن نزد شنوندگان مرتبط می باشد.

تمایل به موضوعات غیر واقع : اغلب شایعات پایه و اساس درست ندارند و از بنیاد غیر واقع هستند برخی از شایعات نیز حقیقت آن

بسیار اندگ است البته کم نیستند شایعاتی که بعداً صحیح بودن آنها تائید شده است.

بستر های شایعه:

1- اهمیت

2- ابهام

3- عوامل اجتماعی

4- انگیزه های فردی

(1) اهمیت: شایعه پیرامون موضوعاتی شکل می گیرد که از نظر مردم با اهمیت و مهم باشد مثل شایعه جنگ در میان نظامیان و خانواده آنها زودتر شکل گرفته و بشدت رواج می کند. شایعه بین افراد همفکر متشر می گردد لذا شایعه در کشوری مثل هند که دارای عقیده های مختلف و ادیان متفاوت و رسومات گوناگون هستند بعنوان موضع اجتماعی قابل انتشار نمی باشند.

(2) منظور از ابهام: ضعف در ارزیابی و تعیین صحت و سقمه پدیده ها سمت چنانچه با حواس پنجه‌گانه به باور بررسیم در انعکاس و باز نمودن شایعه مباردت نمی کنیم در غیر اینصورت به ساختن شایعه یا تکرار آن می نمانیم، مردم اگر شایعه را شایعه بدانند به آن دامن می زند و بخشی آن متوقف نمی شود.

رابطه شایعه با اهمیت و ابهام از نظر جامعه شناسان امریکائی

ابهام X اهمیت = شایعه

(3) عوامل اجتماعی زندگی اجتماعی باعث فراهم شدن شکل گیری شایعه و نشر آن می باشد (گروههای مجازی و همکار ، فقدان اطلاعات – انتظارات بی پایان).

(4) انگیزه های فردی (خودنمایی ، اطمینان آفرین و حمایت عاطفی – فرافکنی ، پرخاشگری ، خود شیرینی)

تومیه های جلوگیری از شایعات:

1- جلب اعتماد کامل مردم به رسانه های رسمی ، به منظور عدم احساس نیاز به دستیابی از طریق دیگر.

2- جلب اعتماد کامل ، عموم مردم به رهبران و ایجاد اطمینان در آنها مبنی بر اینکه حکومت حرکت ملی خاصه آذربایجان برای حل مشکل ناشی از بحران یا رهای از ظلم شووند آنچه که بتواتند ، انجام می دهد.

3- انتشار بالا ترین میزان از اطلاعات به محض وقوع حادثه ای

4- پر کردن خلاروهای آگاهی متناسب به ویژگی های هر گروه

5- دور نمودن مردم از بیکاری از طریق اشتغال به کار و سازماندهی اوقات فراغت

روند تحول شایعه:

1- روند تسطیح : در رون تسطیح ، شایعات کوتاهتر و خلاصه تر می شوند.

2- روند برجستگی : بخش اصلی شایعه تا آخر می ماند ولی جزئیات مسائل حاشیه ای مطابق علائق و اولویت های اشخاص برجسته و مورد تأکید قرار می گیرد مثلا سقوط هوایپیمای نظامی (نقص فنی در میان خلبانان ضبط ، خلبان توسط کارکنان فنی ، خرابکاری در میان کارکنان اطلاعاتی ، سکته قلبی در میان کادر پزشکی برجسته می شود .

3- روند همانندسازی : شایعه خود را با محیط و خواسته ها سازکار می کند تا آنچه بازگو می شود بهم پیوسته باورگردانی و مطابق میل باشد مثل حلق آویز شدن یک نفر در حمام و اضافه کردن لنگ به جای طناب

1- همانند سازی با تخلیص : بازدید چند کشور از تولیدات ملی صنایع دفاعی

2- همانند سازی با علایق شخصی : افزایش حقوق کارکنان لیسانس به افزایش حقوق کارکنان فوق دیپلم به بالا

3- همانند سازی با توقعات: شخص الف را به جای شخص ب ای که در سمتی میخواهد منصوب شود قرار دادن

1- همانند سازی با تبعیض : شایعه دزدی را به گروه الف مخالف نسبت دادن شایعه سقوط را به کشور سازنده که مورد نفرت کمپانی مخالف قرار دادن.

انواع شایعه بر حسب زمان:

1- شایعه خزنده : عمدتاً مربوط به موضوعاتی که به سیاست مسائل غیر آشکار مدیران و فرماندهان رده بالا مربوط می شود (تاكيد موضوعات مهم، خصمانيه بودن ، پچ پچ و در گوشی، تاكيد بر رعایت نکات حفاظتی با دوام بودن مثلاً شایعه بیماری سرطان خامنه ای بصورت پچ پچ و در گوشی).

2- شایعه آتشین : حول محور حوادث بزرگ ، فجیع، پیروزیهایی خیره کننده ، شکست های ذلت بار ، تندر بودن در شکل گیری و انتشار ، تاكيد داشتن بر موضوعات مهم ، عادی بودن از لحاظ رعایت نکات حفاظتی ، کم دوام بودن متمایل به سمت موضوعات شگفت انگیز غلوگونه

3- شایعات غواص : با بروز جنگ شایعاتی مثل کمبود مایحتاج ، کوپنی شدن به اعزام اجباری به جبهه ، تهدید شیمیایی میکروبی تعداد کشته ها ،

انواع شایعه بر حسب انگیزه:

- 1- شایعات رؤیائی: تصورات خوشایند همراه با آرزوها و رویاهای شایعه نیرو می دهد کم شدن مدت خدمت وظیفه، تصمیمات رفاهی دولت، افزایش حقوق بازشستگی.
- 2- شایعات و هم آمیز: شایعاتی که اضطراب و ترس منشاء پیدایش و ترویج آنهاست گران شدن مسکن، اخذ شهریه در دانشگاهها دولتی، زلزله در تهران.
- 3- شایعات تنفر آمیز: انگیزه تنفر در پیدایش و تکرار شایعه فوق العاده موثر است کینه های تاریخی، نژادی، قومی، عقیدتی، و فرهنگی و ایدئولوژیکی فرمت مناسب برای چنین شایعه ای است.

برخی از کاربردهای شایعه:

- 1- شایعه بعنوان عامل تخریب روحیه
- 2- شایعه بعنوان هاله دود
- 3- شایعه برای بی اعتبار کردن منابع خبری
- 4- شایعه بعنوان کاشف حقیقت

روش های شکردهای روانی در اسلام و جمهوری اسلامی ایران:

- 1- تحریک و تشییع: جهاد دری است از درهای بهشت که خداوند آن را بر وری خواص خود گشوده است.
- 2- ارعاب: نوشتہ اهل شرک و نفاق و کفر رسید سوگند به خدا جوابی جزء نیزه و شمشیر برای شمانداریم اگر از بت پرستی دست برندارید ضربه شمشیر، قتل، خرابی خانه و کاشانه نصیبتان خواهد شد.

- 3- قدرت نهائی : فتح کربلا در جنگ ایران عراق.
- 4- شایعه پراکنی: شایعه کشتن شدن فرماندهان عالی جنگ
- 5- سخنرانی: سخنرانی آخوندھای عقیدتی سیاسی درنیروهای مسلح و امام جمعه ها در نماز جمعه ها.
- 6- استفاده از سمبالها : بهره گیری از نهاد پرچم بعنوان آمادگی
- 7- شعار رجز خوانی : استفاده از تکییر مذاقی آهنگران در جنگ ایران و عراق
- 8- فریب : جنگ فریب است.

هدف عمده عملیات:

عملیات روانی به عنوان پشتونه اهداف سیاسی و نظامی هنگام درگیریها و منازعات مورد بهره برداری قرار می گیرد مهمترین هدف عملیات روانی :

تحمیل اراده خود بر کشور یا جمیعت آماج با هدف تامین منافع ملی است.

در سال 2003 عملیات نظامی آمریکا تحت عنوان عراق آزاد و آزاد سازی مردم عراق بعنوان یک تاکتیک عملیات روانی متضاد با عملکرد 1991 براساس توافقات حاصل شده میان قدرت های بزرگ در نظام بین المللی حق رهبری و دمکراسی به سبک آمریکائی بر جهان به رهبران آمریکا تفویض شده و رهبران حاکم بر کاخ سفید خود را ملزم به تامین منافع آمریکا می دانند.

برای حاکمان : دمکراسی نه یک استراتژی بلکه تاکتیکی جهت کسب منافع بیشتر است.

مخاطبین عملیات روانی آمریکا در جنگ با عراق:

1- متقاعد نمودن افکار عمومی مردم آمریکا (جهت همراه کردن مردم خود)

2- متقادع نمودن افکار عمومی بین المللی (وفاق جهانی را ایجاد کند)

3- متقادع نمودن افکار مردم عراق (مردم عراق را که تحت تاثیر جدی قرار دهد)

رسانه دیداری:

اعلامیه به لحاظ اندازه کوچک ، کم هزینه بودن ، سادگی تهیه ، محدودیت پیام ، سادگی پخش و نگهداری توسط مخاطب نسبت به سایر اقدامات روانی جزء برنامه های ویژه طراحان و مجریان عملیات روانی تاكتیکی آمریکا بوده است

مجهز بودن ارتش آمریکا در پخش و امکانات تهیه اعلامیه دو ابزار مورد استفاده نیروهای ائتلاف رادیو و اعلامیه بوده است.

هدف از نبرد روانی آمریکا که نقش اساسی را در جنگ با عراق داشته گیج کردن نیروهای عراقی نسبت به نیات آمریکا یا قانع کردن آنها برای تسليم است

حمله تبلیغاتی آمریکایی ها در برابر عراق : داشتن سلاح های کشتار جمعی ، روحیه جنگ طلبی رهبران به نبود آزادی های مدنی و سیاسی در کشور عراق خود کاهگی و عدم پذیرش مردمی شخصی صدام.

میللی درکت، چیخمازلار و یئنی ایسٹراتئژیلریمیز

(بیرینجى بولۇم)

مقدمه (اؤن سوز): سون ایللر و گونلرده ایران حکومتین سانترالیست سول، ساغ، سلطنت طلب و ایصلاحچی قانادلاری خاریجده جىددى اولاراق آنaca گىرىپ و بؤيوك بىر انتىلاب يارتىغا چالىشىرلار.

ایرانین میللی و سیاسی پروبلئملری خوصوصمن سون باهالیقلار هر آن بؤیوک ائتعیراضلاری باشладا بیلر و بیزیم خالقیمیز دا دورومدان انتگیله نه ره ک بو آخان سنه قاریشیب و بو واسیطه ایله حاکیمیتله بیرلیکده میللی حرکتین قازانجلاری دا یوخ اندیله بیلر. مجاهدین خلق اوزگوتو آمئریکانین تئوریست لیسته سینده ن چیخاریلماق اوزره دیر و رضا پهلوی گئدیر ایرانین کرزاییسی اولسون . بو آشامادا میللی حرکت دایانیب دوروب و چیخمازلاردا سئیر اندیر. جیددی تاشکیلات ضعفی و یئته رینجہ کاریزماتیک و میللی مشروعیتی اولان ائلیتلریمیزین اولماماسی بیزی چتین وضعیتده قرار وئره بیلر. بو آشامادا عاجیلن ، گوروپلار ، حیزبلار ، تاشکیلاتلار و موهه جه میللی چهره لریمیز یاخینلاشیب بیر جیبه کیمی بوی گؤستربیب ، گۆزله گۇرونور و ال له توتولور فیزیکی وارلیق گؤسته رمه لیدیرلر . آمستردام ، بروکسل و ان سون آنکارادا گچیریله ن اوتوروملا تقویت اولوب طبیعی ایختیالاواری نظره آلمادان یئنی ایستئراتئژیلر اوره تمه ک لازیمدیر . منجه ، تووم گوروپلار گۇذه شته گئتمه لیدیرلر. تخریبات و شخصیت پرستیلیکلاره سون وئریلیب و چوخ گئچ اولمادان سیاسی وارلیغیمیزی گؤسته رمه لیبیک . بو یازی بئله بیر گرچے بی اورتایا قویماق، اوچون حاضیرلانیب و تووم میللی فعاللارдан ایسته بیرم حیددی اولاراق عملی گوروپلار تشکیل وئریب ، رقیب ، دوست ، همفیکیر و يولداش حیزبلر و گوروپلارین هم گرایی و یاخینلاشماسینا جهد گؤستریسینلر. زامانی گلیب میلتیمیزین هئچ اولماسا یوزده بیرمیسین صحنە یه گئیره بیله ک . ذاتا تووم دونیادا ایشبات اولونوب بیر جمعیتین یوزده بیرمیسی صحنە یه چیخسا ایش بیتە ر و موفقیت گله ر. یوخسا تائیریمیز گله جه بیمیز ھ یئته رینجہ اولمایاچاق و اوغورلاریمیز محدود اولوب و یا تمامن سیلینه جکدیر. آدین گئیردیبم یوزده بیرمینی فعال اتمه ک اوچون سیاسی حزب ، تاشکیلات و چهره لریمیزی جیددی اولاراق بو یازینی اوخوماغا و حیاتا گچیرمە یه دعوت اندیرە ۳۶ .

سۆزون اصلی:

گچە ن بیرمی بئش ایل بويونجا قازانیلان اوغورلار و جنوبی آزه ربایجان تورک میلتینین وارلیغینین یئنیده ن قازانیلماسی گرچە بی هئچ کیمسیه پینهان دئییل و بو يولدا مرارت و

مشقتler اؤز میئوھ سین و تریبیدیر. بوگون بؤیوک بیر کیتلە خالق اولاراق يارانیب و بؤیوک عزمیله میللی منغوللرین اوغروندا موجادیله و ئیرir. کاشکى بو کیتلە رحمتیلیک پیشە ورى دۇنە میندە اولسایدی و او گونون مؤحتشم ائلیتىلە بىرلىكىدە بىزى قورتارسايدى. آمما نه يازىق بوگون تابان گوجلو آمما تاوان گوجسوزدور. تاوانى گوجله ندىرىمە ك و يېنى سیاسى كادر و ياراتماق بير شىئىدیر كى زامان ايستە ر و زامان نه يازىق بىزىم علئيەيمىزە ايشلە مە كدە دىر. بوگون آزە ربايچانى بير چوخ موھوم مسئلە احاطە اندىب و جىددى اولاراق میللى و فيزىكى حیاتىنى هده لە بىر. بو چىخمازلارى تانىبب و اونلارى حل اتمە ك اوچون يېنى ايستىراتىئىلر اورە تىب و يول خريطە سى چىزىمە ك میللی حركتىن ان بؤیوک سورونودور. بو مسئلە لرى من حئىساب ائدىرە م سىرالاساق آلتدا گلەن عىيوانلار ان اهمىتلى مانشتىلى تشکيل اندە بىلر:

1- چئورە و محیط زیست سورونلارى ، بو فاجعە لى دوروم گنجىمىش بىرمى ايلين ان چتىن و ان تەلەوكە لى آشاماسىينا گلېب چىخمىشىدیر. بونلارين باشىندا اورمو گۈلونون قوروتولماسى گىدىر. آمما تكجه اورمو گۈلۈ اوستە متىركىز اولماق حرکتىمېزىن بير چىخمازىنا دۇنوشە بىلر. بوگون آرازىبار منطقە سىيىن مىشە ليكلىرى آزادان گىتمە كدە دىر. قىزىل اۆزىن نەرى آزە ربايچانىن جان دامارى اولاراق صونعى صنعتى آتاقلارين آتىلماسىلا بير زەھ رەھرى كىمىن سو و توپراگىمېزى زەھ رلە بىر. سولانما (آبىارى) روشنلىرىنىن اىلکە ل اولماسى توپراق و سو منبىلىرىمېزى مونهديم ائدىر. هاوا كىرلىلىي و چئورە نىن يوخ اولماسى كرجدن و تەرانىن جنوبىندان توتون ماكىينىن ان كىچىك كىدىنه قىدە ر مىللەتىمېزى اينجىتىمە كدە دىر و حياتىن تهدىد ائدىر.

2- ايشسىزلىك و ايقتىصادى چتىنلىكلار بوتون آزە ربايچانى و آزە ربايچاندان دىدە رىگىن دوشوب فارسىسىستانا گىنە نلىرى ياخىب ياندىرىر. میللی حرکتىن دىالوگوندا موهاجىرلر مسئلە سى، ايشسىزلىر مسئلە سى ، ايشچىلىك سورونلارى و بنزە رى چتىنلىكلەر و ئەرىلە ن يېر، اونمىسىز و كىچىك اولدوغونا گۈرە بؤیوک بير پوتانسىلى ايتىپلىرىر و اۆزۈنە جلب ائده بىلمىر. میللی حرکتىن گوندە لېيىنە و دىالوگونا بونلار گىرىپ و يېنى موخاطە بىر جىددى اولاراق، جلب اولونماسا اولكە گىنە

لیندə آیاقلانماalar باشلادیقی زامان و بؤیوک تبلیغات ساترال ایرانچی قووه لر طرفینده ن باشلادیقی زامان میللی حركت اوز جذه به سین الده ن وئرە ر و بیزه کیمسه یاناشماز.

3- نارکوتیک ، اویوشدوروجو ، انتیاب و اخلاقی فیساد بوتون شهرلر و کندلریمیزدə عوریان اولاراق گؤز اؤتوندə دیر. میللی حركت ھدفلری و دیالوگو ایچیندə بو اؤنملى مسئله لری سرگیله مه سی لازیمدیر. ایجتیماعی ناخوش ده بیشیملر او جومله ده ن بوشانماalar دا بو ساییداندیر. ایندی جنوبی آره ربایجاندا موعتد و يا بوشانمیش و يا عایللوی سورونو اولمايان بیر عایله يه راسلانماق غئیری مومکین اولماسا چوخ چتىندير. بو مسئله لر و اوتلاری چؤزمه ک بیزیم دیالوگ و ھدفلریمیزین ان اؤنملى حیصىھ سین قاز انمالیدir بوخسا بیزدن اولمايانلار بوتلاری ایستیثمار ائدیب و میللی حركت دویارسیزدیر دیبە خالقیمیزی بیزدن اوزاقلاشدیرار.

4-قادین ، فئمنیسم و عایلە ده يه رلری و ائشیتیلیک کیشیلر و خانیملار ایچیندە دونیانین ان گۆزدە مرام و هدفینە چئوریلیپ و بللى اوداق و گوج مرکزلری میللی حركتی آتنى قادین و کیشى ارکیل اولاراق گؤستە رمه کدە دیرلر. جىددى اولاراق قادین بؤلۈملە توم گورۇپ و حىزبىلدە يارانىب میللی حركتىن ائشىبىنندە قالان قىز و قادىنلاریمیزى عاجىلەن موبارىزە ایچیندە سوхماق ان بؤیوک وظيفە میز اولمالىدیر.

5-دوغوم اورانى و عایلە لرین اوشاق گتىرمە مه سی و يا عایلە لرین سادە جە بیر اوشاغى اولماسى جمعىت اولاراق بیزى سیخىتىيا سوخاجاقدىر. بوگون رقىب انتىيك گورۇپ ،غربى آره ربایجاندا ھەر عایلە ده بئش ده ن چوخ اوشاق گتىرمە كله 11 - 12 نفرى عایلە لر تاشکيل وئرىب مەتقەن نين انتىيك تعادولون پوزماقدادىر. ياخىن گلە جە کدە آره ربایجان، گنجلەدە ن بوخسون بىر توپلوما چئورىلە جە کدیر. بىلە بىر موھوم پروپاملىر بیزیم دیالوگلاریمیزا ھاردايسا ھېچ بىر توتمايير.

6- كورد ایستیلاسى توم گرچە بىلە آره ربایجاندا دوامى وار و بىز عملى اولاراق ھېچ بىر اؤنلە ۵ آلمامىشىق . املالك آزانىلارى ، حقىقى فردرلر و میللەتىمیز توپراقلاریمیزى رقىب انتىيك گورۇپا ساتىر و کندلریمیز تورك توپلوموندان كورد توپلومونا گچمە کدە دیر. اوتوروب سئىر ائتمە میز ياخىن گلە جە کدە فاجييعە لى سونوجلار دوغاجاقدىر. بو قونودا سول فيكىرلى بیزدەن اولان ائلىت

دە بۇ مىسئەلە يە دىستە ك وئەرپىب و اومنىيىستى ، بوش شۇعارلارلا مىللەتىمېزىن گلە جە يىين محو انتقىمە يە جىددى آدىملىار آتىر. مىللە حركەت بۇ مىسئەلە يە جىددى باخىپ گرکە ن آدىملىارى آتىمالىيىدىر. يوخسا بؤيۈك حىصىصە توپراقلارىمېزىدان داها چوخ تەھدىد آتىينا گىرە جىدىر.

7-آسىمەيلاسىبون و كولتورلۇلارلىقىن تووم گوج و خىزىبىلا دواام ائدىر و فارسلاشما اسکىسى كىمىن دوامدادىر. زنجان ، قزوين ، همدان ، كرج و تهران بولگە لرىيىندە ياشاييان خالقىمىز بۇ جىبه نىن امىيل قوربانلىرىدىرىلار. اوشاق باغچالارى (مەد كودكلر) بىر بومبا كىمىن اوشاقلارىمېزىن بېئىنин محو ائدىر . بىز جمعىيت اولاراق بۇ دە بىشىمى منىمسە يىبب و ساكيت دورموشوق . تورك دىلىلى اولان اوشاقلارى فارس دىلىلى مەدلەردىن ، جىددى اوشاق اوزاق توتمالىيىق و بۇ بولدا بؤيۈك كەپىنلەر يارادىب خالقى و ان اوئنه مليسى آثارلىرى صحنە يە چىكمە لىيىك

بوتلار اساسى مىسئەلە لرىمېز اولاراق يېنى اىستر اتتىزىلر اوىقولاماقلالا مىللەتىمېزىن داها دا چوخ مىللە حركەت داخىل اولماغانىن ساغلایار، عكسى حالدا بۇ پروبلئملەر بىزىزم طرفىمىزىدە ن چۈزۈلوب صاحاب چىخمادىغىمىز حالدا مىللەتىمېزى، مىللە حركەتىدە ن اوزاقلاشدىرىپ ، ساترال ، مرکز چى و فارس كۆكە نلى رقىب جريانلارا تقدىم ائدە ر. اونلار بۇ پروبلئملەرىن حللىنى وعد اندىب حركەتىمېزى آرىخلالدىپ صاحاب چىشارلار و يا ئاپاهىرە آزە رېياجاتلى اولان آمما مىللە روح داشىمایان مىلت و كىلىلىرى ، ناظيرلر و سىلالىلى قووت قوموتانلارى طرفىنىدە ن موسادىرە اولوب يالاندان چىخىش و تبلىغاتلارلا منىمسە نىب مىللە حركەتىن كوتىرلۇندان خارىج ائىلە يىبب و دوغۇرۇ اولمايان جەتىلەر يۇئىلەدىر ھ رلر. بىزىزم چوخ آغىرتارىخى تجرۇبە لرىمېز بۇ زەمینە دە وار و اونلارى بىر داها تىكىرار ائتسە ك داها آياق اوستە قالمامىز مومكىن اولمايا جاقدىر.

بۇ قۇنودا خصوصىن مىللە حركەتىن بۇتىن سېىنەدە اولان گورۇپ ، تشکىلات و حىزبلىرىن وظيفە لرى و مەندىدا بوشلۇلوقلارى بارە دە گلە ن يازىلاردا اىضاھات وئريلە جە كىدىر.

مىللە حركەت، چىخماز لار و يېنى اىستر اتتىزىلرىمېز (ايکىنچى بۇلۇم)

مئديا قورولوشلارى و مئديا بوشلوق لارييميز:

اساسيندا ميللى حركت سانال و مجازى دونيادا اوژه رينده باشچيليق ائدن بير حركت دير. هئچ اولماسا ايران آدلانان اولكه گنه ليندە بو قونودا اونملى باشاريلار گوزلر اونونه سرگيلەرنىشدير.

2006 خورداد قياميinda ، وطنداش (شهروند) خيرنگار ديه بير قاورام چوخ اونملى بىچىمده نومايىشە قويولدو و بير حالدا كى توم دونيما و فارس كوكنى مئديا قورووم و قورولوش لار آزره رياجيان ميللى حركتىن بايكوت اتمىشدىلار ائليه بىلدى يوزلوجه فوتوگراف و اون لارجا فيلم يورويوش لر و نمايش لردن دونيائين گوزو اونونه سركىلە سين . بو گون بونلارا رغمن ، حالا يئته رينجه گوجلو گورسە ل مئديايا صاحيب دىيليق . گوناڭ تلوزيونو بو قونودا تكجه قورولوش دور.

يقين يئنى راديو و تلوزيون لارين قورولماسى فايدالى اولاجاق و اگر ساليم رقابت اورتامى بو قورولوش لار آراسيندا ايجاد اولونسا داها دا كىفي اولاراق حركتىميزيين فايداسينا اولاجاقدىر. آما نه دن بىز بيردن چوخ گورسە ل مئديا يارادا بىلمە مىشيق و يارادىيان تلوزيون لاردا ساده جە ايترنت اوزريندە چالىشا بىلىر لر و يوغون بير كىتلىھ تاثير بيراخا بىلمىرلر البتە مالى قايناقلارىميزيين قىسيتلى اولماسى اولا بىلىر.

هر كس بىلىر ، سانال اولاراق ايترنت اوزريندە بير چوخ شخصى وبلاك ، بيرنچە خبرى سىيته و بلاك ، قورولوش لار ، تاشکيلات لار و حىزب لارىميزيين رسمي سىيته لرى وظيفە باشىندا دىلار و خبر آكىپ پايلاشماقا مشغول دولار. بو سىيته لر بىرده ميلتىميزيين مخصوص گونلارده بير آرايا توپلانىب و اعتراض اتمە لرین ساغلابىب و حاكمىتىن باسىقى و سرکوب سىستېمىنин افشا و پاسبو اتمە سىينه ده چالىشىرلارو گرچە ك دن بويوك اوغورلار قازانىب لار. بو گون انسانى حاق لارين پوزولماسى و بو قانون سىزلىق لارى عكس اتمە ك دونيما اوزريندە ان بويوك اونمى داشبىر و بىزىم خبرى و غير خبرى سانال اورگانلارىمييز بونو باشارا بىلىب لر. لakin (خصوصىن خبرى سىيته لرى ايداره ائدن ميللى فعال لارىمييز چوخلۇ چتىنىلىك لردن عذاب دادىلار. تحصىللى و حرحفە اي كادر چوخ آزدىر. خبر قايناقلارى محدود و گاهدان اعتمادا شايىان دئىل لر. و ان اونمليسى مالى قايناق لارين اولماما سىدىر. سىيته لرى اداره ائدن دوسلىار يا ايش سىز و يا آر گايلى اولان

اینسان لاریمیز دیللار . حتی خاریجی اولکه لر ده مولتجی اولاراق یاشییر و درین پروبلم لرله ال به یاخادیلار. بو قوروم و قورولوش لاردان کیمسه حمایت اتمه ییب و ان کیچیک مالی پروبلم گونلارجه بو سیته لرین فعالیه تین اتگیلیر. حتی ایترننت باغلاتیلارینین قورولما پاراسی بو فعال لارین ییب ایچمه یه آبریلان پارالاریندان تامین اولونور. میللی حرکت ، خصوصن حیزب و قورولوش لاریمیز گره کیر بو قونودا یول بولوب و هر مشروع یول دان اولمالی اولسا ، بو پروبلم لره چوزوم بولسونلار. بو چتین لیک لره رغمن گره کیر توم خبر ساحه سینده چالیشان سیته لریمیز آلتدا گچه ن نوکته لره توجوه اتسینلر:

1-پروفیشنونه ل اخلاق (اخلاق حرفه ای) قاورامین جیددی اولاراق رعایت اتمه لییک.

2-خبر قابنالاری ساغلام اولمالی و هر خبر خصوصن میللی فعال لار و تشکیلات و حیزب لر را بیطه سینده دقیق و صحیح اولمالیدیر.

3-دوغرو اولمیان و یا یالان اولدوغو اثبات اولان خبر لر در حال گوتورمه لی و تکذیبیه و یا اصلاحیه ورمه لییک.

4- خبر لر گرک صحیح ایملا و انشائیله یازیلیب نشر اولونسون . بو قونودا بیر چوخ زامان عفو ادیلمه ز یالنیش لیق لار گورو نور.

5-خبری سیته لرین تولید اتدیگی خیرلر، قابنالاریلا درج اولونمالیدیر . هر تورلو ایستیفاده خبر ، فوتوراف و فیلم لردن خبرین منبعینین درج اولونماسیلا مومکون دور یوخسا درین کدورت و سوء تفاهوم لارا یول آچا بیلر.

6-هر تورلو تخریب و آزیتاسیونی رقیب و یا دوست قورولوش لار ، شخصیت لر و تائینمیش اینسان لاریمیزا قارشی در حال دوردورمالیبیق . راسیستی یا عیرق چی سویلم لره بیر ورمک سوز قونوسو دئییل. تنقید لر ادب چرچیوسینده چیخمامالی و تورک دیلیندە یازیلمالیدیر(فارسجا یازیلان تنقید لر دوشمان قورولوشلار طرفیندە استثمار اولونور بیزی سئومیه نلره مالزمه یار اتماقی در حال دوردورمالیبیق).

7- خبر سیته لری ، وظیفه دن چکیلديک لری زامان بیان نامه و ایضاھات وریب و فعالیت دن چکیلمه ک لری قونودا لازیم اولان ایضاھاتی ورمه لیدیلر. بو قونودا گچمیش ده بیر چوخ کز ایضاھ سیز ایش دن آیریل مالار اولوب دور. و بوجور ایریلیق لار موخاطب لرین اعتماد و دویقولارین زده له میشdir.

8- گاهدان گورونور سیته لر درج اتدیک لری مقاله لر و بیان نامه لری اوخومادان و تله سیک درج اندیب ، سونرادان قالدیرماق مجبوريه تیننده قالیلار. بو یالنيشلیق لار خصوصن اعتراض لار زمانی ایتیفاق دوشور. گره کیر بیان نامه لر و یازیلان یازیلار اینجه لیک له ایرده له تیب و حرکته ضرر ورمه ک ایسته يه ن مجهول قورولوش لارین آزیتساسیون دولو یازیلاری یابیملانماسین.

9- سرورلر و هاست لارین ایران خاریجیدن انتخاب اولماسی گرہ کیر و بلاگ لار قونوسون دا ، دوغرو بودور بلاگر و بنزه ری خارجی و ساغلام هوست لار انتخاب اولوئسون لار . بلاغها ، میهن بلاگ و بنزه ری سرورلر کسینلیک له قوتالیلماسین. ایمیل لر ساغلام شیفره لر له ایستیفاده اولوئسون ، بله لیک له امنیت داھا گوجلو ساغلانا بیله ر.

هر حال دا اگر الیه بیلسه ک الیمیزده اولان ایمکان لاری داھا دوغرو و صحیح مو دیریت اتسه ک بوندان آرتیق موققیت بیزیم ایتیطاریمیزدا اولا بیلر.

میللی حرکت، چیخمازلار و بیئنی ایستر اتئریلریمیز (اوجونجو بؤلوم)

میللی حرکتین آفت لری و خاریجي اولکه لرله ایلیشگی:

خیاوان نوماییش لری ، اعتراض لار و کوچه و خیاوان لاردا اولان تظاهرات میللی حرکتین ان گوزه چیرپان و قورخولو تپکیسیدir .

باک حرکاتیندان سونرا 2006 خورداد قیامی و اورموگولو قوروتولماسین سیلسیله حرکات لاردا خیاوان داکی خالقیمیز اوز ایسته ک لرین شوعارلار و سلوقاتلاریله ایبراز اتمیشdir. تراختور فوتبول تیمینین هر اویونون دادا میللی شوعارلار ان بوبوک ایمکان اولاراق میللی حیسین خالقیمیزین قانی و جانینا رسوخ اتمه سین ساغلامیشdir. هارای هارای من تورکم ، تورک دیلیندە مدرشه اولمالیدir هرکسە ، اورموگولو جان وریر مجلسیس اونون قتلینه فرمان وریر ، یاشاسین آزه

ربایجان ، آزه ربایجان وار اولسون ایسته میه ن کور اولسون و بونلارا نظیر شوعارلار یریندە و چوخ اونملی مسازلار ھم ایران حاکمیه تینه و ھم مرکزچی ساترال اپوزوسيونا ورمیشdir.

لakin دونيا اوزریندە و رايچ سیاسى ادبیاتا اویقون اولمیان و بعضن فاشیستى و شوونیستى شوعارلار وریلیب . بو شوعارلار اولابیلار ایران اطلاعاتى طرفیندن و یا ایچیمیزدە اولان لومپن و اوزوونو بیلمیه ن اینسان لاریندا طرفیندن مطرح اولسون . بو شوعارلار ھم بیزى دونيا گوزلرى اوونون ده کوچوك دوشوره بیلر و ھم بیزى مەحکوم اتمە يە و دوشمانلارىمیزا يئته رینجە مالزمە چیخاردا بیلر بیز بو شوعارلارى ورنلىرين قاباغیندا بوگون دورماساب گله جك ده بیر قورخويارادان ، باسىقى اھرومۇن باشىمیز اوسته گوره جىيىك . ميللى حرکتىن مونحریف اتمک ایسته يە ن لومپنر بوزقورد و يا بنزرى حرکت لر و شمايىل لر آلتىندا انصار حزب الله و بسیج قاوراملارىللا بیزە ایستىلا اندرلر.

فارس دىلى ايت دىلى ، اولوم اولسون فارس لارا ، باکى - تبریز - آنكارا بیز هارا فارس لار هارا ، کورد - فارس - ارمنى آزه ربایجان دوشمنى كىمىن شوعارلار بیزى يولدان ساپدیرىب و دونيا ايجتيماعاتى گوزوندە فاشیستى حرکت لر گوسته رىر . بیزىم فارس لا يوخ بلکه فارس شوونىسم و فاشیستىلە دوشمانلىقيمىز وار بیز دەمە لېيك اولوم اولسون پان ايرانىسمە ، اولوم اولسون (فارس) فاشىسمىنە . بیزىم کورد خالقىلا دئىيل بلکه تروريست کورد ىرلە سۈرونۈمۈز وار . اونلارين بیزىم توپراقلارىمیزدا ترور استرىب و توپراق لارىمزا گوز تىكمە لە رى بیزى تاراحات ئەدىر ، بو اوزدن کورد خالقىنا توخونماق بىرینه کورد تروريسمى قهر اولسون شوعارىن ورە ك. باکى - تبریز - انكار بىرلىك ده گوجلویوک بیز شوعارى راسىستى شوعارلارين بىرینه قوبولمايدىر . بونلار اينجە دوغرو نوكتە لە ردiler و ميللى حرکتىن ميدان ، کوچە و بازار حرکتىن ده بیزى دوغرو تمثيل اندىب و دوشمانلارى خلع سىلاح ئەدر، يوخسا بیزى فاشیستى بىر حرکت اولاراق نوماپىش وریب يئته رینجە مالزمە دوشمانلارين اليىنە ورە بىلە رىك . سولچۇ و خالق ایچىنده يانداشى اولمیان يالان دان آذربایجانچىللار اۆزلىرين مۇوجە گوستە رمك اۆچۈن بو شىوه لىدىن چوخ ایستىفادە ئەدىب و بو شوعار و سوپىلم لرى عوثمان كويىنگى ئەدىب بیزە قارشى دوروللار . بو نوكتە لە اونم وریب و دوغرو يول دا حرکت اتسە ك داها اویقون و داها راحات مقصىدە چاتا بىلە رىك .

میللی حركت و خاریجی ایلیشگی لر:

1-شومالی آزه ربایجان جمهورییه تى و تورکیه جمهورییه تى ايله ایلیشگیلر: 1825دن برى آزه ربایجانین تاریخی اراضیسی بولونوب و میلتیمیز پارچالانیب دير. تاریخی اراضیمیز بوگون ایران ، شومالی آزه ربایجان ، ارمینیستان ، گورجیستان ، روسیه و تورکیه دولت لرینین حاکمیتی ایچیندە بىر الير. 3 عصره ياخیندیر حسرت ادبیات و په شه گلن اوغرسوزلوق لار و سوی قیریم لارا معروض قالیشیق. شومال و جنوب حیصه سینده آیری ياشاماق و موختلیف سیاسی و دینی حاکمیت لرین بیزه حوكوم سورمه سی بیر میللتنین ایکیه آیریلیمیش قاتادلارین يادیرقامیش وضعیته گئیرمیش دير. سیاسی ادبیات و عورفا دایاناراق بوگون هر نه قه در بونا قارشی اولساق دا شومالی آزه ربایجان جمهورییه تى ، ائلیه بیلمه ز ایرانین ایچ ایش لرینه قاریش سین و هر بیر مسئله يه تبکی گوسته ر سین . همین دئولت بویوک و کوچوک اونملی سورونتلارلا ال به ياخادیر و ایران دئولتی ده گوسته ریب دونیا قایدا و قانون لارینا سایقیلی دئیبل و هر آن ائلیه بیلر ترروه واسیطه سی و چشیتلی يول لارلا بویوک ضربه لر شومالی آزه ربایجانین استیقلالیت و حورریتینه وورسون . بو تلاری نظره آلاراق میللی حركت و اونون بوئیه سینده اولان تشکیلات و قورولوش لار ، همچنین میللی فعال لاریمیز گره كير داها تمکین لى اولاراق بیر موالیف پارتیا کیمی دئیل بلکه ، بیر دوست و هم درد کیمی اوْز موناسیبت لرین شومالی آزه ربایجان جمهورییه تیله تنظیم ائدیب ، اوراتیسیز تنقید و تهاجومی ادبیات دان ال چکسینتر . اوردا ياشیان میلتیمیز ده دیشیک آتموسفر و دیشیک نیاز و بکله تبیلر ایچیندە اولدوقلارینا گوره تام اولاراق جنوبو و اونون سورونتلاری و ایمکانلارین تائیمیرلار ، بو وضعیتی نظرده آلمیان هم وطن لریمیز شومالا موسافیرت اتدیک لریندە و یا بیر مولتجی کیمین اورا کوچمه مجبوریتیندە قالاندا فرقلى دویقولار ياشابیب و گاهدان متضاد دوشونجه لره دوشوب و خیال قیریقلیقینا معروض قالیلار.

تورکیه جمهوریتیله ایلیشگیلر تاریخی اولاراق فرقلى دير. 7 عصره ياخین قونشولوقون ان آز 4 عصری ، قاتلی دویوش و دوشمانچیلیق لا گچیب ، یئنی تورکیه جمهوریتی يارادیلان تاریخدن برى اولکه اولاراق آرخاسین قوجا شرق و اونون قاپیسی آزه ربایجانا چئویریب و اوزون آوروپا و باتى اوواولکه لرینه چئویریب دير. بونا عیلاوه تورکیه خالقى جنوبی آزه ربایجانین عکسینه موحافظه کار بیر توپلوم دور. بونلارا ياخین تاریخ ده یعنی مرحوم پیشه ورینین يارادیقی میللی حکومتین زامانیندا عیصمت اینونو دئولتینین چوخ عکسی و دوشمانچیل تاورینی دا عیلاوه اتسه ک

قارشیمیز اچیخان تابلو بیزی داها تمکین لی و احتیاط لی اولماقا چاغیرار. گره کیر میللی حرکت اویه لری و تشکیلات و حیزب لریمیز اوز مناسیب لرین داها گرچک چی و رئال تعريف اندیب و احساساتا دوشمه دن شومالی آزه ربايجان جومهوريتینين حاكميه تينه قارشی موخاليف بير پارتیا کيمي دئيل بلکه دوست اولاراق، ايسته ک و شيكاييت لرین حاكميت له بير آرايا قوييسون لار. گچميش ده چوخ تأسوف لا ، بيز ائليه بيلمه ميشيق بو گرچک لري آنلايib و اونا دوغرو تاوير لار سرگيليه ک. لازيم دير هر ايکي اولکه نين رسمي مقام لاريما قارشی تام احترام و اونلارا سايقيلى گوروشلر آپارىلسين . بونلار رعایت اولماسا هر ايکي دئولتين حاكمىتى بيزى پتانسييل اولاراق موخاليف کي米 گوروب و طبىعى اولاراق پوزيتىو بدارانىش بو دوروم دا چوخ دا گرچه ک سه ل او لمىيا جاق دير.

ديگر دئولت لرله ايليشگيلر:

بو قونودا "يبنيستون چورچيل" گچميش اينگلiz سياست چيбинن سوزون خاطيرلاتماق گره کير. دئولت لر (و ميللت) لري دايىمى دوست و يا دوشمان لارى يوخ دور ، ساده جه دايىمى منفعت لرى واردىر.

بو گرچىي هر زامان گوز اوونونه آلىب و ديگر دئولت لرله آنلاشىب دوستلوق و يا دوشمانلىق اتمه ليىك.

سوزى بوندان چوخ اوز اتماق ايستمeh سه m و توم مقاله نى بير، ايکى جومله ده خواصىه اتمه ک ايسته سيدىم دئمه ليدىم : هر تورلو فاشىستى و دوشمان گولدورن داورانىشدان قاچىنمالىيق. ياخىنلاشىب و هر تورلو تخريبات دان ال چكىب ، يىنى استراتژى و يوللارلا ، خالقىمىزى موباريزه يه چكىب و خاريجى ايليشگىلىرىمىزى ترميم اتمه ليىك . چوخ ساده دسه m : سسىمىزى يوموشادىب ، بىلە ک له رىمىزى يوغونلاتمالىيىز.

گله جك بىزىم دير - تايماز اورمولو

تموز 2012 برابر تير 1391

میللی حركت، چیخمازلار و یئنى

ایسٹراتئژیلریمیز

(ایکینجى بؤلۈم)

مئديا قورولوشلارى و مئديا بوشلوق لاريمىز:

اساسیندا میللی حرکت سانال و مجازی دونیادا دونیا اوزه رینده باشچیلیق ائدن بیر حرکت دیر. هئچ اولماسا ایران آدلنان اوکه گنه لینده بو قونودا اونملی باشاریلار گوزلر اونونه سرگیله نمیشdir.

2006 خورداد قیامیدا ، وطنداش (شهروند) خبرنگار دیه بیر قاورام چوخ اونملی بیچیمده نوماییشه قویولدو و بیر حالدا کی توم دونیا و فارس کوکنلی مئدیا قوروم و قورولوش لار آزه ربایجان میللی حرکتین بایکوت اتمیشdirلر ائلیه بیلدی یوزلرجه فوتوگراف و اون لارجا فیلم یورویوش لر و نمایش لردن دونیانین گوزو اونونه سرگیله سین . بو گون بونلارا رغمن ، حالا بیئته رینجه گوجلو گورسە ل مئدیا ایا صاحیب دییلیق . گوناذ تلوزیونو بو قونودا تکجه قورولوش دور. یقین یئنی رادیو و تلوزیون لارین قورولماسی فایدالى اولاچاق و اگر سالیم رقابت اورتامی بو قورولوش لار آراسیندا ایجاد اولونسا داهادا کیفی اولاراق حرکتیمیزین فایداسینا اولاچاقدیر. آمما نه دن بیز بیردن چوخ گورسە ل مئدیا یارادا بیلمه میشیق و یارادیلان تلوزیون لاردا ساده جه ایترنوت اوزرینده چالیشا بیلیر لر و یوغون بیر کیتلیه تاثیر بیراخا بیلمیرلر البته مالی قابیناقلاریمیزین قیسیتلى اولماسی اولا بیلر.

هر کس بیلیر ، سانال اولاراق ایترنوت اوزرینده بیر چوخ شخصی و بلاگ ، بیرنچه خبری سیته و بلاگ ، قورولوش لار ، تشکیلات لار و حیزب لریمیزین رسمي سیته لری وظیفه باشیندا دیلار و خبر آلیب پایلاشماقا مشغول دولار. بو سیته لر بیرده میلتیمیزین مخصوص گونلرده بیر آرایا توپلانيب و اعتراض اتمه لرین ساغلابیب و حاکمیتین باسقى و سرکوب سیسیستمین افشا و پاسبو اتمه سینه ده چالیشیرلارو گرچه ک دن بويوك اوغورلار قازانیب لار.

بو گون انسانی حاق لارین پوزولماسی و بو قاتون سیز لیق لاری عکس اتمه ک دونیا اوزرینده ان بويوك اونمی داشبیر و بیزیم خبری و غیر خبری سانال

اور گانلاریمیز بونو باشارا بیلیب لر. لکین (خصوصن) (خبری سیته لری ایداره ائدن میللی فعال لاریمیز چوخلو چتینلیک لردن عذاب دادیلار. تحصیل لى و حرفة ای کادر چوخ آزدیر. خبر قایناقلاری محدود و گاهه دان اعتمادا شایان دئیل لر. و ان اونمیسی مالی قایناق لارین اولماما سیدیر. سیته لری اداره ائدن دوسلار يا ایش سیز و يا آز گلیرلی اولان اینسان لاریمیز دیلار.

حتى خاريجي اولكه لر ده مولتجي اولاراق ياشيير و درين پروبلم لرلە ال به ياخاديilar. بو قوروم و قورولوش لاردان كيمسه حمایت اتمه ييب و ان كيچيک مالى پروبلم گونلرجه بو سیته لرین فعالیه تین اتكیلیر. حتى ايترنات باغلاتتيلارينين قورولما پاراسى بو فعال لارین ييب ايچمه يه آيريان پارالاريندان تامين اولونور. ميللى حرکت ، خصوصن حيزب و قورولوش لاریمیز گره كير بو قونودا يول بولوب و هر مشروع يول دان اولمالى اولسا ، بو پروبلم لره چوزوم بولسونلار. بو چتین لیك لره رغمىن گره كير توم خبر ساحه سينده چاليشان سیته لريمیز آلتدا گچه ن نوكته لره توجوه اتسينلر:

1-پروفشيونه ل اخلاق (اخلاق حرفة ای) قاورامين جيiddi اولاراق رعایت اتمه لبيك.

2- خبر قایناقلاری ساغلام اولمالى و هر خبر خصوصن میللی فعال لار و تشکیلات و حيزب لر راييشه سينده دقيق و صحیح اولماليدیر.

3- دوغرو اولمييان و يا يالان اولدوغو اثبات اولان خبر لر در حال گوتورمه لى و تکذيبيه و يا اصلاحيه ورمە لبيك.

4- خبر لر گرک صحیح ايملا و انشائيله يازيلیب نشر اولونسون . بو قونودا بير چوخ زامان عفو اديلمه ز يالنيش ليق لار گورو نور.

5- خبری سیته لرین تولید اتدیگی خبرلر، قایناتقلاریلا درج اولونمالیدیر . هر تورلو ایستیفاده خبر ، فوتوراف و فیلم لردن خبرین منبعینین درج اولونماسیلا مومکون دور یوخسا درین کدورت و سو، تفاهوم لارا یول آچا بیلر.

6- هر تورلو تخریب و آزیتاسیونی رقیب و یا دوست قورولوش لار ، شخصیت لر و تانینمیش اینسان لاریمیزا قارشی در حال دوردormaliyic. راسیستی یا عیرق چی سویلم لره یر ورمک سوز قونوسو دئییل. تنقید لر ادب چرچیوسینده چیخمامالی و تورک دیلیندە یازیلمالیدیر(فارسجا یازیلان تنقید لر دوشمان قورولوشلار طرفیندە استثمار اولونور بیزی سئومیه نلره مالزمه یاراتماقی در حال دورdormaliyic)

7- خبر سیته لری ، وظیفه دن چکیلديک لری زامان بیان نامه و ایضاحات وریب و فعالیت دن چکیلمه ک لری قونودا لازیم اولان ایضاحاتی ورمه لیدیلر. بو قونودا گچمیش ده بیر چوخ کز ایضاح سیز ایش دن آیریل مالار اولوب دور. و بوجور ایریلیق لار مخاطب لرین اعتماد و دویقولارین زده له میشdir.

8- گاهدان گورونور سیته لر درج اتدیک لری مقاله لر و بیان نامه لری اوخومادان و تله سیک درج ائدیب ، سونرادان قالدیرماق مجبوريیه تیندە قالیلار. بو یالینشلیق لار خصوصن اعتراض لار زمانی ایتیفاق دوشور. گرە کیر بیان نامه لر و یازیلان یازیلار اینجه لیک له ایرده له نییب و حرکته ضرر ورمه ک ایسته یه ن مجھول قورولوش لارین آزیتاسیون دولو یازیلاری یابیملانماسین.

9- سرورلر و هاست لارین ایران خاریجیدن انتخاب اولماسی گرە کیر و بلاگ لار قونوسون دا ، دوغرو بودور بلاگر و بنزه ری خارجی و ساغلام ھوست لار انتخاب اولونسون لار . بلاگفا ، میهن بلاگ و بنزه ری سرورلر کسینلیک له قونالیلماسین .

ایمیل لر ساغلام شیفره لر له ایستیفاده اولونسون ، بله لیک له امنیت داها
گوجلو ساغلانا بیله ر.

هر حال دا اگر الیه بیلسه ک الیمیزدہ اولان ایمکان لاری داها دوغر و صحیح مو
دیریت اتسه ک بوندان آرتیق موققیت بیزیم ایتتیظاریمیزدا اولا بیلر.

میللی درکت، چیخمازلار و ینى ایسٹراتئریالیمیز

(اوچونجو بولو౨)

میللی حركتین آفت لرى و خاريجى اوّلكه لرلە ابليشىگى:

خیاوان نوماييش لرى ، اعتراض لار و كوجىه و خیاوان لاردان اولان تظاهرات میللی حركتىن ان گوزه چىرپان و قورخولو تپكىسىدیر .

بابک حركاتيندان سونرا 2006 خورداد قيامي و اورموگولو قورو تو لماسين سيلسيله حركات لاردا خياوان داکى خالقىمиз اوز ايسته ک لرين شوعارلار و سلوقاتناريله ايبراز اتميشدير. تراختور فوتبول تيمينين هر اوپيونون دادا ميللى شوعارلار ان بويوك ايمكان اولاراق ميللى حيسين خالقىمизين قانى و جانينا رسوخ اتمه سين ساغلاميشدير. هاراي هاراي من توركم ، تورك ديلينده مدرشه او لماليدير هركسه ، اورموگولو جان وريز مجلسيس اونون قتلينه فرمان وريز ، ياشاسين آره ربيجان ، آره ربيجان وار اولسون ايسته ميه ن كور اولسون و بونلارا نظير شوعارلار يرينه و چوخ اونملی مسازلار هم ايران حاكميي تينه و هم مرکزچي ساترال اپوزوسينونا ورميشدير.

لاكين دونيا اوzerinde و راييج سياسي ادبياتا اويقون اولميان و بعضن فاشيستي و شونونيستي شوعارلار وريليب . بو شوعارلار اولابيلر ايران اطلاعاتي طرفيندن و يا ايچيميزده اولان لومپن و اوزونو بيلميه ن اينسان لاريندا طرفيندن مطرح اولسون . بو شوعارلار هم بيزي دونيا گوزلري اوتون ده كوچوك دوشوره بيلر و هم بيزي محكوم اتمه يه و دوشمانلاري ميزا يئته رينجه مالزمه چيخاردا بيلر . بيزي بو شوعارلارى ورنلىرين قاباغيندا بوگون دورما ساق گله جك ده بير قورخويار ادان ، باسقى اهرومون باشيميز اوسته گوره جىيك . ميللى حركتين مونحريف اتمك ايسته يه ن لومپنلار بوز قورد و يا بنزري حركت لر و شما ييل لر آلتيندا انصار حزب الله و بسيج قاوراملار يلا بيزيه ايستيلا ائدرلر.

فارس ديلي اييت ديلي ، اولوم اولسون فارس لارا ، باكي - تبريز - آنكارا بيزي هارا فارس لار هارا ، كورد - فارس - ارمنى آره ربيجان دوشمنى كيمين شوعارلار بيزي يولдан ساپدیرىپ و دونيا ايچتيماعاتى گوزوندە فاشيستى حركت لر گوسته رير . بيزيم فارس لا يوخ بلکه فارس شوونيسىم و فاشيستىله دوشمانلقيمي زوار بيزي دمه لييك اولوم اولسون پان ايرانيسمه ، اولوم اولسون

(فارس) فاشیسمینه بیزیم کورد خالقیلا دئییل بلکه تروریست کورد قروب لاریلا سورونوموز وار . اونلارین بیزیم توپراقلاریمیزدا ترور استریب و توپراق لاریمزا گوز تیکمە له رى بیزى ناراحات ائدیر ، بو اوزدن کورد خالقینا توخونماق بیرینه کورد تروریسمی قهر اولسون شوعارین وره ک. باکى - تبریز - انکار بیرلیک ده گوجلوبیک بیز شوعاری راسیستی شوعارلرین بیرینه قویولمالیدیر.

بوتلار اینجە و دوغرو نوکته له ردیلر و میللی حركتین میدان ، کوچە و بازار حركتین ده بیزى دوغرو تمثیل ائدیب و دوشمانلاری خلع سیلاح ائدر، یوخسا بیزى فاشیستی بیر حركت اولاراق نوماییش وریب بیئتە رینجە مالزمە دوشمانلارین الینه وره بیله ریک . سولچو خالق ایچیندە يانداشى اولمیان يالان دان آذربایجانچیلار اۆزلرین موجە گوستە رمک اۆچون بو شیوه لردن چوخ ایستیفادە ائدیب و بو شوعار و سویلم لرى عوثمان کوینگى ائدیب بیزە قارشى دوروللار. بو نوکته لره اونم وریب و دوغرو يول دا حركت اتسە ک داها اویقون و داها راحات مقصىدە چاتا بیله ریک.

میللی حركت و خاریجى ایلیشگى لر:

1-شومالی آزه ربايجان جمهورييە تى و توركىيە جومهورييە تى ايله ايليشگىلر: 1825دن برى آزه ربايجانين تارىخي اراضىسى بولونوب و ميلتىمیز پارچالانىب دير. تارىخي اراضىمیز بوگون ايران ، شومالی آزه ربايجان ، ارمەستان ، گورجىستان ، روسىيە و توركىيە دولت لريين حاكىميتى ایچىنده ير الير. 3 عصرە ياخىندىر حسرت ادبىياتى و پە ش پە شە گلن اوغورسوزلوق لار و سوى قىريريم لارا معروض قالميشىق. شومال و جنوب حىصە سىيندە آيرى ياشاماق و موختلىف سىياسى و دينى حاكىميت لرين بىزە حوكوم سورەمى سى بىر مىللەتىن اىكىيە آيرىلەميش قانادلارين يادىرقامىش و ضعىيەتى گتىرمىش دير. سىياسى ادبىيات و عورفا دايياناراق بوگون هر نە قە در بونا قارشى اولساق دا شومالى آزه ربايجان

جمهورییه تى ، ائلیه بیلمه ز ایرانین ایچ ایش لرینه قاریش سین و هر بیر مسئله يه تبکى گوسته ر سین . همین دئولت بویوک و کوچوک اونملی سورونلارلا ال به ياخادير و ایران دئولتى ده گوسته ریب دونيا قايدا و قانون لارينا سايقيلي دئييل و هر آن ائلیه بیلر ترور واسطيه سى و چشىتلۇ يول لارا بویوک ضربه لر شومالى آزه ربايجانين استيقلاليت و حوررييتنە وورسون .

بو نلاري نظره آلاراق ميللى حرکت و اونون بونيه سينده اولان تشکيلات و قورولوش لار ، همچنين ميللى فعال لارييميز گره كير داها تمكين لى اولاراق بير موخاليف پارتيا كيمى دئيل بلکه بير دوست و هم درد كيمى اوز موناسيبت لرين شومالى آزه ربايجان جمهوریيە تىلە تنظيم ائديب ، اورانتيسيز تنقييد و تهاجومى ادبیات دان ال چكسىتلار . اوردا ياشيان ميلتيميز ده دېيشىك آتموسفر و دېيشىك نياز و بكله تىيلر ايچىنده اولدوقلارينا گوره تام اولاراق جنوبو و اونون سورونلاري و ايمكانلارين تانيميرلار، بو وضعىتى نظرده آلميان هم وطن لريميىز شومالا موسافيرت اتدىك لرينده و يا بير مولتجى كيمين اورا کوچمه مجبورييتنى ده قالاندا فرقلى دويقولار ياشابىب و گاهدان متضاد دوشونجه لره دوشوب و خيال قيريقلىقينا معروض قاليرلار.

توركىيە جومهورىتىلە ايليشگىلرە تارىخي اولاراق فرقلى دير. 7 عصره ياخين قونشـولوقون ان آز 4 عصرى قانلى دويوش و دوشـمانچىليق لا گچىپ ، يئنى توركىيە جومهورىتى ياردىلان تارىخدن برى اولكە اولاراق آرخاسىن قولجا شرق و اونون قاپىسى آزه ربايجانا چئويرىب و اوزون آوروپا و باتى او اولكە لرينە چئويرىب دير. بونا عيلاوه توركىيە خالقى جنوبى آزه ربايجانين عكسيينه موحافىظهه كار بير توبلۇم دور. بونلارا ياخين تارىخ ده يعنى مرحوم پىشە وريينين ياردىقى ميللى حكومتىن زامانىندا عىمamt اينونو دئولتىنەن چوخ عكسى و دوشـمانچىل تاوارىينى دا عيلاوه اتسە ك قارشىمизا چىخان تابلو بىزى داها تمكين لى و احتياط

لی اولماقا چاغیرار. گرە کیر میللی حركت اوئیه لرى و تشکیلات و حىزب لريمييز اوز موناسيبت لرين داها گرچك چى و رئال تعريف ائديب و احساساتا دوشمه دن شومالى آزه ربايغان جومهوريتينين حاكميه تىينه قارشى موخاليف بير پارتىيا كيمى دئيل بلکە دوست اولاراق ايستە ك و شيكايit لرين حاكميت لە بير آرايا قويسون لار. گچميش ده چوخ تأسوف لا ، بيز ائليه بىلمە ميشيق بو گرچك لرى آنلايib و اونا دوغرو تاوير لار سرگىليه ك . لازىم دىر هر ايکى اولكە نين رسمي مقام لارينا قارشى تام احترام و اونلارا سايقىلى گوروشلر آپارىلسىن . بونلار رعایت اولماسا هر ايکى دئولتين حاكمىتى بىزى پتانسىل اولاراق موخاليف كىمى گوروب و طبىعى اولاراق پوزىتىيى بداروانىش بو دوروم دا چوخ دا گرچە ك سەل اولميا جاق دير.

ديگر دئولت لرلە ايليشكىيلر:

بو قونودا "وينيستون چورچىل" گچميش اينگليز سياست چىنinin سوزون خاطيرلاتماق گرە كير. دئولت لر (و ميللت) لرين دائمى دوست و يا دوشمان لاري يوخ دور ، ساده جه دائىمى منفعت لرى واردىر. بو گرچى هر زامان گوز اونونه آكىب و دىگر دئولت لرلە آنلاشىب دوستلوق و يا دوشمانلىق اتمە لييىك.

سوزى بوندان چوخ اوزاتماق ايستەم سەم و توم مقالەنى بير، ايکى جومله ده خواصە اتمە ك ايستە سيدىم دئمە ليديم : هر تورلو فاشىستى و دوشمان گولدورن داورانيشدان قاچىنمالىيىق. ياخىنلاشىب و هر تورلو تخرىبات دان ال چكىب ، يئى استراتژى و يوللارلا ، خالقىمىزى موباريزە يە چكىب و خاريجى ايليشكىيلرىمىزى ترميم اتمە لييىك . چوخ ساده دسەم : سسىمىزى يوموشادىب ، بىلە ك له رىمىزى يوغونلاتمالىيىز.

گله جك بىزىم دير - تايماز اورمولو

مصطفی با سخنگو

خوانندگان محترم ، مصاحبه ای که پیش روی دارید مصاحبه وب سایت خبری ساوالان پورت با سخنگوی تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان جناب آقای داود توران می باشد.

- برای شروع سوالاتم از شما به عنوان یک جامعه شناس ابتدا از بحث هویت و چگونگی شکل گیری آن در یک جامعه می خواهم وارد شوم و اینکه پروسه‌ی شکل گیری هویت بر مبنای چه مقوله‌هایی رشد می نمایند؟

بحث هویت یکی از مباحث اساسی در جامعه شناسی می باشد. در تعریف و چگونگی شکل گیری آن در یک جامعه با اینکه نظریه پردازان جامعه شناسی اتفاق قول ندارند، اما بطور کلی می توان شکل گیری هویت را به شکل زیر ترسیم کرد:

هویت مجموعه ای از ویژگی های مختص انسان است که در شکل جامعه خود را نمایان می سازد. عناصر تشکیل دهنده هویت را فرهنگ و زبان آن جامعه تشکیل می دهد. یعنی هر جامعه و اجتماع انسانی دارای ویژگی های مختص خود می باشد که به آن جامعه هویت مشخص و جداگانه ای را می دهد. هویت کلیه شرایطی را در بر می گیرد که یک انسان و جامعه را از انسانها و جوامع دیگر جدا می سازد. اگر به مسئله هویت از لحاظ روانشاسی نگاه کنیم بایستی به مقوله شخصیت و هویت فرد پرداخت. هویت در برگیرنده ویژگی های اجتماعی فرد می باشد، اما شخصیت بیشتر با خود فرد سر و کار دارد.

در پروسه شکل گیری هویت، فرد در جامعه می تواند خود را در مقابل چندین هویت ببیند. فرد به دلخواه خود یکی از این هویتها را انتخاب می کند. با اینکه فرد به دلخواه یکی از این هویتها را انتخاب می کند اما عواملی در این انتخاب تاثیر گذار هستند. فردی که در یک جامعه زندگی می کند، با الطبع از شرایط اجتماعی و آموزشی آن جامعه تاثیر پذیرفته و در تعیین و انتخاب هویت نقش اساسی بازی می کند.

• تعریف هایی که از هویت و ملیت در جامعه ایران به عمل می آیند از چه تفاوت هایی برخوردار می باشند و کدامیک از تعریفهای ارائه شده به حقیقت نزدیک تر می تواند باشد؟

جامعه ایران یکی از جوامعی است که در قرن بیستم با مسائل مدرن آشنا شده است. با ورود مدرنیته به جامعه ایران ساختار سیاسی این کشور دستخوش تحولات اساسی گردید. یک حکومت که مدعی مدرنیزاسون بود، با تکیه بر ملی گرائی افراطی فارس از تعریف هویت و ملیت نگاهی متفاوت برداشت کرد. حکومت پهلوی با شعار «ملت واحد، زبان واحد، دولت واحد» سعی بر یکسان سازی فرهنگی در ایران نمود. یکسان سازی فرهنگی در ایران معاصر، اصطلاحی است به این معنا که در ایران روندی وجود داشته و دارد که فرهنگ ملت های ساکن در ایران را یکسان کند. در تعریف هویت و ملیت در ایران، مفاهیمی همچون هویت ایرانی و ملیت ایرانی بکار برده می شود. اما هدف از این هویت و ملیت تنها برگرفته از فرهنگ و تاریخ فارسها می باشد. ما در علم

جامعه شناسی به چنین تعریفی بر خورد نمی کنیم. این تنها زائیده‌ی تفکر شوونیستی در ایران می باشد. در این صورت بجز فارسها کسی ایرانی محسوب نمی شود. اما اگر ایران را مجموعه‌ی از ملتهایی که دارای هویت‌های مستقل (زبان، فرهنگ، تاریخ) از همیگر هستند و در جغرافیایی بنام ایران زندگی می‌کنند در نظر بگیریم، آنوقت ما تعریف نزدیک به واقعیت را ارئه کرده ایم.

• اگر بخواهیم تعریفی از ملت داشته باشیم تعریف حقیقی ملت را در چه فاكتورهایی باید جستجو کرد؟

سازه‌های تشکیل دهنده ملت با اینکه از جامعه‌ی به جامعه دیگر متغیر هستند، اما در کل می‌توان تعریف ملت را چنین ارائه کرد: مجموعه‌ی ای از انسانهایی که دارای مشترکاتی همچون نژاد، زبان، مذهب، تاریخ، قوانین، سنت‌ها و آداب و رسوم بوده و در یک جغرافیای خاصی زندگی می‌کنند. برای تامین احتیاجات اقتصادی خود یک اجتماع انسانی را تشکیل می‌دهند. همچنین ملت دارای یک فرهنگ مشترک بوده و دارای حافظه‌ی تاریخی مشابه نیز می‌باشد.

اگر به فاكتورهای تشکیل دهنده ملت نگاه کنیم می‌بینیم که ملت:

- 1 دارای یک زبان مشترک،
- 2 دارای گذشته‌ی تاریخی مشترک،
- 3 اعتقاد به زندگی مشترک در آینده،
- 4 روحیه‌ی و حس اتحاد ما بین اعضای آن اجتماع،
- 5 لازمه‌ی فرهنگ مشترک در اجتماع می‌باشد.

• اصولا به نظر شما حرکت ملی آذربایجان در مجتمع بین المللی چگونه باید خود را تعریف و شناسانده و بقبولاند؟

حرکت ملی آذربایجان با اینکه دارای گذشته‌ی تاریخی نه چندان دور به لحاظ مطالبات امروزینش نمی‌باشد، با این همه بنظر بندۀ توائیسته هم در آذربایجان و هم در جامعه‌ی جهانی برای خود جایی را پیدا کرده و از خود تعریفی ارائه دهد. اما البته که این تعریف و شناساندن هنوز از خواسته‌ی ما دور می‌باشد. بنابراین حرکت ملی آذربایجان بایستی دنبال راهکارهای اساسی باشد که بتواند حرکت خود را به عنوان یک حرکت رهایی بخش و آزادی خواه به جهانیان بقبولاند.

برای شناساندن و قبولاندن حركت ملی آذربایجان نزد افکار عمومی و مجتمع بین المللی بایستی از گذاره های حاکم بر آنها استفاده کرد. اولین گذاره مقبول بین جوامع جهانی مسئله حقوق بشر است. حركت ملی آذربایجان هم رابطه تنگاتنگی با مسئله حقوق بشر دارد. اگر ما بتوانیم از مسئله حقوق بشر در شناساندن حركت ملی آذربایجان استفاده کنیم، خواهیم توانست موقفيت بيشتری داشته باشیم. گذاره دیگر استفاده حركت ملی آذربایجان از بحث حق تعیین سرنوشت ملی می باشد. یعنی انسانها این حق را دارند که در رابطه با آینده خود، نوع زندگی جمعی و انتخاب ساختار حکومتی خود تصمیم بگیرند. حركت ملی آذربایجان اگر از این مقوله برای شناساندن خود استفاده کند، راحتر می تواند به خواسته ها و اهداف خود نزد مجتمع بین المللی دست یابد.

• عبارت حق تعیین سرنوشت عبارتی است که تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان از آن به عنوان ادبیات سیاسی استفاده می کند. در باره ای این موضوع و علل انتخاب این ادبیات سیاسی از طرف تشکیلات مقاومت ملی را توضیح دهید؟

حق تعیین سرنوشت ملی یگی از مباحث جوامع مدرن می باشد که تاریخ آن به دوره ی روشنگری در اورپا بر می گردد. در آن تاریخ از آزادی حق تعیین دین سخن به میان آمده است. این دیدگاه در ادبیات سیاسی به این معنا است که ملتها حق تعیین سرنوشت خود را دارند. دیدگاه اندیشمندان سیاسی در باره آزادی و اراده انسان این است که بشر به صرف بشر بودن دارای حقوق بنیادی است که به هیچ بیانه ای نمی توان آن را نقض کرد مظہر این حقوق بنیادی آزادی و خود مختاری است. معنای آزادی این است که مردم بتوانند سرنوشت خویش را به دست خویش تعیین نمایند. حق تعیین سرنوشت یکی از اصول پایه شناخته شده طی نیم قرن اخیر است، بطوری که بسیاری آن را به مثابه عناصر اساسی مشروعیت تلقی می نمایند. دیوان دادگستری در جریان بررسی قضیه دیوار حائل (2004) با تایید نظر قبلی خود در سال 1971، این اصل را به عنوان یکی از اصول اساسی و پایه حقوق بین الملل معاصر شناخته است و تعهد کشورها را به آن از نوع تعهد عام تعییر کرده است. علت اینکه تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان حق تعیین سرنوشت ملی را بعنوان ادبیات سیاسی خود انتخاب کرده از دو لحاظ حائز اهمیت است. اگر از دیدگاه داخلی به این مسئله بنگریم، تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان بر این اعتقاد است که برای رهایی ملت ترک آذربایجان لازم نیست یک تشکیل سیاسی در چارچوب قالبهای تعریف شده حركت کند. تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان بر این باور

است که ملت ترک آذربایجان اگر شعور سیاسی و اجتماعی خود را که در طول تاریخ آنرا دارا بوده اند، بدست آورند می توانند نوع زندگی و آینده خود را رقم زنند.

چه راهکارهایی را برای بالا بردن قدرت همفکری و همکاری در بین تشکیلاتها و طیف های مختلف حرکت ملی آذربایجان مناسب می دانید؟

تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان از بدو تاسیس خود و بر پایه ای اصول تعریف شده اش در مرانامه تشکیلات خود را جزئی از حرکت ملی آذربایجان دانسته و به تامل با دیگر تشکیلاتهای سیاسی اهمیت قائل است. در بخش تاکتیکهای تشکیلات چنین امده است: «تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان خود را جزئی از حرکت ملی آذربایجان محسوب و برای ایجاد هماهنگی و اتفاق بین تشكل ها و لایه های حرکت ملی تلاش خواهد نمود.» ما برای رسیدن به اهداف حرکت ملی آذربایجان چاره ای جز همفکری و همکاری بین تشکلهای سیاسی فعال نداریم. تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان سعی در هر چه پایین آوردن اختلاف نظرهای حاکم ما بین تشکیلاتهای سیاسی است. اگر بتوانیم اختلاف نظر و سلیقه ها را به پایین ترین سطح برسانیم و فضای گفتگو ما بین تشکیلاتها را ایجاد کنیم، خواهیم توانست اتحاد تشکیلاتها را بالا ببریم. ما هدف مشترکی بنام «آذربایجان» داریم. برای همین با تعریف منافع ملی آذربایجان، تشکیلاتهای سیاسی فعال در حرکت ملی می توانند از طریق گفتگو مسائل ما بین که مسائلی نه چندان جدی نیستند حل نموده و در عرصه جهانی بعنوان یک نیروی قدرتمند در آذربایجان ظاهر شوند.

نقاط قوت و ضعف تشکیلات های موجود در چه فاکتورهای نهفته است و راه های موجود برای بروز رفت از مشکلات و هر چه سیستماتیکی و دینامیکی شدن مبارزات ملی مان چیست؟

هر تشکیلات سیاسی با تعریف خط مش میدان فعالیتی خود در پی آن است که هم به اهداف تعریف شده اش رسیده و هم قدرت تشکیلاتی خود را بالا ببرد. اگر از لحاظ آسیب شناسی سازمانی به تشکیلاتهای فعال در حرکت ملی آذربایجان نظر افکنیم، می بینیم که تشکیلاتهای سیاسی آذربایجان بدلیل دارا نبودن تجربه لازم سازمانی در پیشبرد اهداف خود با سختی هایی روبرو هستند. دلیل این هم البته بر می گردد به فضای بسته سیاسی در ایران.

ضعف تشکیلاتهای سیاسی آذربایجانی می توان هم از جهت سازمان یابی و هم از جهت بسیج نمودن بررسی کرد. همانطور که گفتیم تشکیلاتهای آذربایجانی بدلیل دارا نبودن

تجربه لازم سیاسی و سازمانی با مشکلات سازمان یابی و سازمان دهی روبرو هستند. از طرف دیگر قدرت بسیج همکانی را بدلیل فضای سنتگین سیاسی در ایران نیز دارا نیستند. اما تشکیلات‌های سیاسی آذربایجانی با اینکه تاریخ تاسیس شان زیاد نمی‌باشد، در اندک زمانی توانسته اند بسته به شرایط و پتانسیلها، خودشان را سازماندهی کنند. البته یادآوری این نکته لازم است که تشکیلات‌های آذربایجانی تنها ممکن است ترک و فعالیت ملی آذربایجان بوده و از حمایت قدرتهای جهانی بهره مند نیستند.

• چندی است که شاهد فعالیت آشکار بعضی از اعضای تشکیلات مقاومت ملی من جمله شخص چناب عالی در خارج هستیم. تشکیلات مقاومت ملی تا چه حدی موفق به پیشبرد برنامه‌های خود در خارج شده است؟

تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان هر ساله برای پیشبرد برنامه‌های سالیانه خود برنامه ریزی می‌کند. فعالیت این تشکیلات مبتنی بر اصول مخفی و نیمه علنی می‌باشد. تشکیلات مقاومت ملی از سال 1385 تا سال 1390 هم در داخل و هم در خارج استراتژی فعالیت مخفی را دنبال می‌کرد. اما در این اواخر بر ساسا ارزیابی شرایط منطقه ای و تحلیل شورای مرکزی و کمیته‌های تشکیلات بر آن شدیدم که از فعالیت مخفی به فعالیت نیمه علنی در خارج روی آوریم. بنده بعنوان سخنگوی رسمی تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان و آقای بابک چلبیانی بعنوان مسئول روابط عمومی و ارگان خبری تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان (آرازیوز) انتخاب شدیدم.

در این مدت توانستیم در خارج تشکیلات مقاومت ملی را بعنوان یک تشکیلات سیاسی فعال در عرصه حرکت ملی هم به هم می‌هانمان در خارج و هم در نزد کشور برادر ترکیه و دیگر کشورها بشناسیم. البته هنوز ما راه سخت و مشقت باری برای پیشبرد اهداف تشکیلاتی در خارج پیش رو داریم.

• تفاوت میان جنبش‌های پوپولیستی و جنبش‌های سازمانی و تشکیلاتی چیست و جایگاه حرکت ملی آذربایجان در بین این دو نوع جنبش را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

جنبش‌های پوپولیستی، حرکتهایی زود گذر هستند که فاقد برنامه‌های دراز مدت می‌باشند. در بردههایی از زمان می‌توانیم برای تحقق اهدافمان از این تاکتیک استفاده کنیم. اما این تاکتیک جوابگوی تمام فصلها نیست. اما جنبش سازمانی و تشکیلاتی یک حرکت دارای اهداف و برنامه‌های دراز مدت بوده که لازمه رسیدن به آنها نیازمند برنامه ریزی دقیق می‌باشد. در اصل ما می‌توانیم حرکت پوپولیستی را یکی از برنامه

های تشکیلاتی نیز تحلیل کنیم. یعنی یک تشکیلات در برگه از زمان حتی می تواند نیازمند حرکت پوپولیستی نیز باشد. اما همانطور که گفتیم جنبش پوپولیستی تنها در مدت زمان کوتاهی می تواند جوابده باشد. در گذر به مرحله سازمان یابی و سازمان دهی جنبشها پوپولیستی قدرت تاثیرگذاری خود را از دست می دهد. برای اینکه این متشکل هستند. بنظر من اکنون در فضای سیاسی حاکم بر حرکت ملی آذربایجان، رفته رفته ادبیات تشکیلاتی و سازمان یابی گسترش پیدا می کند.

- از اینکه دعوت وبسایت خبری ساوالان پورت را برای مصاحبه قبول کردید از شما کمال تشکر را دارم و از طرف تمام دست اندکاران نشریه برای شما آرزوی موفقیت داریم. در پایان مصاحبه اگر سخنی با خوانندگان محترم نشریه دارید بفرمائید.

من هم از طرف تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان، از دست اندکاران وبسایت خبری ساوالان پورت که در فضای بسته ایران فعالیت می کنند تشکر نموده و برایشان آرزوی موفقیت دارم. آخر سخنم به تمام فعالین آذربایجانی آشکارا می گویم که هدف همه می مانند آذربایجان است. برای رهایی و پیروزی حرکت ملی آذربایجان چاره ای جز همدلی و همکاری با همدیگر نداریم.

آذربایجان میلی دیرنیش تشکیلاتی یین ایترنوت ارگانی:

ارگان ایترنوتی تشکیلات مقاومت ملی آذربایجان:

www.diranish.com
www.diranish.net

-özəl say-

Görüşlər

iyul ayı

2012